

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, február 3-án.

34. szám.

Adat-háboru.

(p—d) Egynémely lapársunk nagyon megütközött azon, hogy *Lukács* László Bécsben tárgyalt az osztrák pénzügyminiszterrel a quota-küldöttség elé terjesztendő számadatok fölött. Azt mondják, hogy a számok és a táblázatok összeállításában megnyilatkozik a quota, melyet a kormány akar; ha tehát a két kormány az adatok fölött tanácskozik, akkor tulajdonképpen a quota fölött alkuszna, a quota fölött megegyeznek s amikor aztán a két bizottság az így összeállított adatok alapján a quotát kiszámítja, akkor tulajdonképpen a két kormány az új quotáért a küldöttségek nyakába hártja a felelősséget.

Nem lesz érdektelen kissé megvilágítani ezt a felháborodást.

Tegyük fel, hogy a kormánynak ez az eljárása csakugyan beleütközik a törvénybe, a politikai correctságba, vagy mibe — hát akkor ki adja elő az adatokat, melyekre a quota-bizottságnak szüksége van? Mert adatoknak kell lenniök. Egyrészt azért, mert számok nélkül nem lehet számítani, másrészt azért, mert a kiegyezési törvény 19. §-a határozottan előírja, hogy a quota-bizottság „*részletes adatokkal*” támogatott javaslatot fog előterjeszteni.

A helyzet tehát az, hogy a két küldöttségnek törvény szerint számok, még pedig természetesen hiteles számok segítségével kell dolgoznia. Hiteles számokat pedig a parlament bizottsága senki mástól el nem fogadhat, csak a kormánytól. Tehát kinek engedelmességek szegény pénzügyminiszter? A törvénynek-e, mely megköveteli tőle, hogy ő adja a quota-bizottság kezébe a szükséges adatokat? Az állandó gyakorlatnak-e, amely ugyanezt kívánja tőle? Avagy a felháborodásnak-e, amely rossz néven veszi, hogy ő a quotára vonatkozó adatokkal foglalkozik?

De hát ott van a nagyobb gravamen. A miniszter nem egymaga keresi az adatokat, hanem *Böhm-Bawerk* urral együtt tanácskozik fölöttük. A felháborodás úgy véli, hogy ezzel a tanácskozással kezdődik a haza eladása. Lássuk hát ezt is.

1867-ben *Lónyay* Menyhért kijelentette a quota-bizottság előtt, hogy a kormány „a törvényvel is inkább megegyező azon eljárást vélte követendőnek, hogy a miniszterium a quota kérdésére vonatkozó és rendelkezésére levő minden adatot összeállítván, ezen összeállítást, amint a nyomdából kikerült, a küldöttség tagjaival már előzetesen közölje.” Kijelentette azt is, hogy az adatok felől „a bécsi pénzügyminiszterrel értekezett.” A bizottság e bejelentéseket szó nélkül tudomásul vette, sőt több ízben felhívta a pénzügyminisztert, hogy szerezzen felvilágosítást egy és más osztrák adat dolgában. A mi persze ismét az osztrák kormánnyal való tanácskozást kívánt.

1877-ben, 1886-ban, 1896-ban a bizottság mindig köszönettel vette tudomásul a pénzügyminiszter által előterjesztett adatokat. Pedig a számok között természetesen mindig benn voltak az Ausztriára vonatkozó tételek is, pedig az adatok összeállítása mindig a két kormány

között való tanácskozás után történt, amint az egyik-másik tételre nézve formászerint is kitűnik. Így az 1896-iki adatok egyik számához ezt a megjegyzést fűzi a pénzügyminiszter: „A magyar kormány részéről kifogásoltatott és e tétel csak azért vétetett föl, hogy e kimutatás adatai az osztrák országos bizottság elé terjesztett adatokkal teljesen megegyezők legyenek.” Ez a megjegyzés világosan — hivatalosan — mutatja, hogy 1896-ban is tanácskozott a két kormány az adatok fölött és a quota-bizottság még sem emelt óvást ellene egy árva szóval sem.

Már pedig ezt, ami állandó gyakorlat volt elejétől fogva, ami ellen soha nem tiltakoztak, most se lehetőségre egyszerezben vétségé minősíteni. Annál kevésbé, mert a tanácskozás szükségességét, azt elkerülni nem lehet.

A magyar pénzügyminiszternek elő kell terjeszteni az Ausztriára vonatkozó hiteles adatokat is. Ezeket pedig csak az osztrák kormánytól kaphatja, tehát már ezért is kell tanácskoznia. De azonfelül értekeznie kell még, mert különben a két bizottság különböző számok alapján tárgyalna, tehát teljességgel lehetetlen volna a megegyezés; conferálnia kell a két kormánynak azért is, mert különben egyik-másik miniszter olyan számot is felvehetne az adatok közé, amely nem tartozik oda, amely az eredményt megghusíthatná.

Szóval, bajos a két miniszter tárgyalásában valami suskust találni. Már csak azért is bajos, mert a törvény egyenesen elrendeli, hogy a quota-bizottság a kormány befolyásával működjék.

De tarthatatlan az az állítás is, mintha az adatok megbeszélése vagy összeállítása praedjudicálna a quota kiszámításának. Mindannyiszor teljesen egyforma adatok feküdtek a két bizottság előtt s a küldöttségek ezekből az adatokból mindig más-más eredményt számítottak ki. Ez csak nem bizonyít a praedjudicálás mellett.

1896-ban is azt híresztelték, hogy a kormány már hozzájárult a quota jelentékeny emeléséhez. Ellenben a kormány által előterjesztett adatok olyanok voltak, hogy azokból a magyar bizottság a quota változhatlanságát derítette ki. Hogy fér meg ez az eredmény azzal az állítással, hogy a két kormány a quota fölött tanácskozik, amikor az adatokat tárgyalja?

Azt is kár elfelejteni, hogy a quotaküldöttség bármikor kívánhat újabb adatokat és a meglévő számokat saját tetszése szerint csoportosíthatja; azokat vonja be számításai keretébe és azokat hagyja el, amelyeket akarja.

S végül tudnivaló, hogy az előterjesztendő adatok sorát a gyakorlat is rég megállapította s így alig lehet rajtuk változtatni. Rendszeresen a zárszámadások kivonatát, az egyenes és közvetett adók tételeit, a csak egyik államban meglévő közszolgáltatások adatait s végül az átutó bevételi és kiadási összegeket veszik föl a quota-adatok közé és biztosra vehető, hogy ez-uttal is ez fog történni.

Mindenképpen az az igazság, hogy a quota adataira vonatkozó tanácskozások mögött nem szabad se az új quotát, se bármilyen jogi vagy politikai incorrectságot találni. Tehát nem lehet szó arról sem, hogy a kormány el akarja háritani magáról az új quotáért a felelősséget. Ebből a felelősségből — bármilyen lesz is az eredmény — ki kell majd vennie részét a kormánynak és a quota-küldöttségnek egyaránt.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak holnap délelőtt tíz órákor ülése van.

A miniszterek együtt. Egy hét óta alig volt nap, amelyen a kormány összes tagjai együtt lettek volna. Ma minden miniszter Budapesten van s az ünnepi pihenőt arra használta a kormány, hogy miniszteri tanácskozást tartson, amelyen a cabinet összes tagjai résztvettek. A miniszteri tanácskozás folyó ügyeket intézett el.

Osztrákok a kiegyezés ellen. Brünnből táviratozza tudósítónk: Dr. *Lecher* képviselő, a nemrég híressé lett distanz-szónok ma délután a *kiegyezés* kérdéséről nagy beszédet mondott. Ha abból az elvből indulunk ki, így kezdte beszédét, hogy egyenlő jogok egyenlő kötelezettségekkel járnak, a quota ügyében *teljes paritást kell követelnünk*. De mint-hogy a quotából husz millióval többet fizetünk, mint Magyarország és a vámbevételekből Magyarország tizenhat millióval több esik, Magyarország a mi rovásunkra évenként harminczhat millió forint jogosulatlan haszonhoz jut. A bankkérdést gróf *Badeni* kormánya *teljesen elrontotta*. A Magyarországnak biztosított paritást a bank igazgatásában meg kellene szüntetnünk. Azért a három millió forint ajándékért, amelyet Ausztria évenként juttat Magyarországnak a fogyasztási adók felosztásának új rendszerével Ausztria semmiféle ellenértéket nem kap. Az obstructionista német képviselők, a szónok szerint, a kiegyezési kérdésben az új kormányt támogatni akarják, de csakis akkor, ha Ausztria érdekeit kellőképpen megfogja védeni.

A külügyminiszter a királynál. Gróf *Gołuchowsky* közös külügyminiszter tegnap este Lembergől Bécsbe érkezett s ma a királynál volt hosszabb kihallgatáson.

Új posta-szerződés. Az eddig fennállott postaszerződés Oroszország és Ausztria-Magyarország között már meglehetősen elavult. Oroszország kezdeményezésére már legközelebb új szerződést kötnek, sőt az illető posta- és táv-irida-igazgatóságok már meg is kezdték a tárgyalásokat az új szerződés feltételeinek megállapítására. Oroszország meghívta az igazgatóságok delegált képviselőit a Pétervárott tartandó értekezletre, amely az új szerződést előkészíteni fogja. Az orosz-magyar-osztrák postaconferentia márczius havában lesz.

Pártértekezlet. Az országgyűlési néppártnak holnap, csütörtökön este hét órákor a pártkör József-utcai helyiségében értekezlete lesz. A költségvetést tárgyalják.

KÜLFÖLD.

A francia tengerészet. A francia kamara, mint *Párisból* jelentik, ma a tengerészeti költségvetést tárgyalta. *Kerjege* előadó megegyeztetett különféle szónokok kifogásait és azt mondta, hogy a páncélos hajóknak, ha nem felelnek is meg minden modern követelménynek, még is van tényleges értékük. *Besnárd* tengerészeti miniszter kifejté a tengerészeti programot és így szól:

Erős mobilvédelmet akarunk, azt akarjuk, hogy Algírral és Tunisszal való összeköttetésünk biztosítva legyen és hogy a *Földközi tenger francia víz maradjon*. A kért hiteleken a tengerészeti kormány a jelenlegi haladásnak megfelelő hajókat fog építeni.

A miniszter kijelentései után az ülést bezárták.

György herceg jelölése.

(Távirati tudósítás.)

Az egész krétai kérdés most már csak György görög hercegnek kormányzójelöltsége körül fordul meg. Valószínű, hogy György herceg lesz a kormányzó, de míg ezt a dolgot nyélbe ütjük az érdekelt hatalmak, sokat fognak egymásnak üzengetni és még többet a szultánnak, aki semmiképen sem látja szívesen György herceget Kréta kormányzójának. A vitás ügyről ma a következő táviratokat kaptuk:

Berlin, február 2.

A „Kreuzzeitung“ Londonból a krétai kérdésre vonatkozólag, ahogy mondja, rendkívüli helyről a következő értesítést veszi:

Anglia és Oroszország, úgy látszik, a krétai kérdés tekintetében megegyezésre fognak jutni, még pedig mindkét fél érdekeinek compensatiója alapján egyrészt Kelet-Ázsiában, másrészt a keleti közép-tengerben. Az a mód, amelylyel György herceg kormányzó-jelöltségét lancirozták, Krétának Görögországhoz való kapcsolására mutat; emellett azonban főleg angol érdek szól, amely Sudabey occupálására irányul. Ha György herceg Kréta kormányzója lesz, Anglia törekvései elő lesznek mozdítva, ha nem, egész biztosra vehető, hogy Kréta angol befolyás alá kerül. Ami azt a hirt illeti, hogy Oroszország a Dardanel-lákon átjárhat hajóival, annyi bizonyosnak mondható, hogy Oroszországnak a Fekete tengeren levő flottájának a keresztülmenetet megengedik.

Frankfurt, február 2.

A „Frankf. Ztg.“ jelenti *Konstantinápolyból*: Tegnap nyújtotta át *Maximov*, az orosz nagykövetség első dragomanja a Jildiz-kioszkban a második orosz feleletet György herceg krétai kormányzósága ügyében. A felelet oly éles hangon volt tartva, hogy *Sinoviev* habozott az átadás-sal, és kormányától új feleletet akart kérni. *Muraviev* válaszában fentartja a György herceg jelöltségét és figyelmezteti arra a szultánt, hogy Oroszország a legnagyobb veszélyekben segítségére volt és felszólítja arra, hogy sikertelen ellenzéssel az orosz feleletre ne válaszoljon, amelyet politikai tekintetek tesznek szükségessé. Az orosz válasz kiemeli azt, hogy az idegen hajórajok visszavonásával a mozlimok élete Krétában veszélybe kerülne és hogy a török kormány ellenkezése esetére a török csapatoknak a szigeten való kiszállítását megakadályozza.

Konstantinápoly, február 2.

A porta magatartása Oroszországgal és Németországgal szemben, György herceg jelöltsége kérdésében változatlan. *Ausztria-Magyarország és Olaszország még eddig nem nyilatkozott*. Az a hír, hogy *Sir Currie* nagykövet Anglia beleegyezését a jelöltséghez a szultán hozzájárulásától tette volna függővé — valótlán. Ellenkezőleg *Currie* nagykövet kijelentette a külügy-miniszter előtt, hogy *Anglia az orosz javaslat-hoz csatlakozik*. A diplomatiai körökben, tekintettel a fenforgó nehézségekre, kétségbe vonják a jelöltség megvalósulását.

Kopenhága, február 2.

A *Barlingske Tidende* megcáfolja a „Temps“-nak egy kopenhágai levélből közölt híret, hogy György hercegnek a krétai kormányzói állásra való jelölését a dán királyné kezdeményezte és hogy az orosz özveg császárné ez iránt levelet irt a walesi hercegnek.

A Dreyfus-ügy.

(Távirati tudósítás.)

A párisi *Soir Paty du Clam* ról, akit Zola a Dreyfus-per szabálytalanságaiért felelőssé tesz s aki a fátyolos hölgy meséjét kitalálta, a következő szenzációs leleplezést közli:

Paty du Clam-nak nem ez az első esete, amikor fátyolos hölgyekkel operál. Tanuskodik erről a következő eset: *Paty du Clam* ezredes bejáratos volt egy főnemesi családhoz, melynek bizalmával visszaélt. Az ezredes ugyanis a család tizenhat éves leányával szerelmi viszonyt kezdett és élénk levelezést folytatott. Mikor az apa megtudta ezt, kitiltotta *Paty du Clam* ot a házából és leánya szerelmes leveleit is visszakérte. *Paty du Clam* ezeket visszaadta egynek a kivételével, amely épen a legfőbb szerelmi vallomásokot tartalmazta. Erről a levélről azt állította, hogy ellopták tőle. Egyszerre a család fejéhez egy hölgytől levél érkezett, melyben a hölgy a *champs-Elysées*-ben éjjeli időben rendez-vous-t ad a családfőnek is azt igéri, hogy bizonyos összeg pénzért átadja a visszatartott levelet. A családfő megjelent a rendez-vous-on, találkozott a lefátyolozott hölgyvel és átadván neki a kért összeget, tényleg visszakapta a levelet.

A legérdekesebb a dologban az, hogy ebben a levélben szakasztott azok a a frázisok fordulnak elő, amelyek Esterháznak a fátyolos hölgytől kapott levelében szerepelnek.

Leblois, Scheurer-Kestnernek volt ügyvédje a Temps-hoz levelet irt, amelyben kijelentette, hogy *Piquard* Dreyfus érdekében nála sohasem járt. 1897. július 1-én, mikor *Piquard*-t fenyegették, saját védelmére megmutatta neki *Gouse*-nak hozzá intézett levelét. Az az állítás, hogy őt, *Leblois* augusztus 5-ike és november 7-ike közt a hadügyminiszteriumban látták, tévedésen alapszik.

Piquard pörének lefolyásáról ma néhány érdekes részlet szivárgott ki. A vád tárgya csak az volt, hogy *Piquard* *Leblois*-val szemben szolgálatban indiscretiót követett el, tehát nem volt szó *Ravary* őrnagy vádjáról, ki *Piquard*-t hamisítással és illoyalitással vádolta. *Leblois* ügyvéd a vizsgálótanács előtt kijelentette, hogy *Piquard* alezredessel nem régóta ismerős. *Henry* ezredes mint mentő tanu azt mondta, hogy *Piquard* meg volt győződve *Dreyfus* ártatlanságáról és amit tett, csak jóhiszeműleg tehette.

Galofé tábornok kijelentette, hogy *Piquard*-t ki alatta már évek óta szolgált, kitűnő tisztnek ismeri, aki a legszigorubb kötelességérzetet, lelkiismeretet és loyalitást tanusította mindig.

Gouse tábornok bevallotta, hogy a sokat emlegetett leveleket tényleg irta *Piquard*-nak. A boulevard-lapok szerint *Piquard*-t büntetésből el fogják bocsátani a hadseregből. *Piquard*, aki még nem nagyon idős ember, aránylag hosszú időt, huszonnyolcz évet töltött a katonai szolgálatban. (N. Fr. Pr.)

A Dreyfus-ügyről még a következő táviratokat kaptuk:

Páris, február 2.

Kopenhágából jelentik az *Aurore*-nak, hogy a csárának a Dreyfus-ügyben tett nyilatkozatáról itt a következőket colportálják:

„Borzasztó csak gondolni is arra, hogy egy francia tiszt hazaáruló legyen. De még borzasztóbb annak gondolata, hogy egy francia katonát ártatlanul ítéltek el hazaárulás vádjá miatt.

Ha csak a legkisebb kétség is van abban, hogy *Dreyfus* bűnös, akkor pörének revíziója okvetetlenül szükséges, nehogy idővel másképp derüljön ki, hogy ártatlant ítéltek el, tehát, hogy rettenetesen tévedtek a bírák.

Rederic tábornok párisi katonai attaché világosította föl a czárt az ügy állása felől és minthogy váratlanul rövid idő alatt érkezett vissza *Pétervárról* Párisba, a köztársaság elnökénél tett látogatása alkalmával tett említést a czár nyilatkozatáról. E látogatásról a *Champs-Elysées*-en mélységesen hallgatnak. (N. Fr. Pr.)

Páris, február 2.

Billot hadügyminiszter tegnap este kapta meg a nyomozó-tanácsnak a *Piquard*-ügyben hozott határozatát. *Billot* azonban, amint a *Havas-úgy*-nök-

ség értesül, döntését csak a Zola-per befejezése után publikálja, nehogy azt a látszatot keltsé, mintha befolyást akarna gyakorolni az esküdtek verdiktjére. Katonai körökben azt hiszik, hogy a nyomozó-tanács határozata kedvezően *Piquard*-ra nézve és hogy *Billot* hadügyminiszter *Piquard* ezredes nyugdíjazását fogja kimondani.

Páris, február 2.

A *Reinach-Rochefort*-per tárgyalását ma befejezték. Az ítélet kihirdetését nyolcz nappal elhalasztották. *Rochefort*-t, mikor a törvényszék épületét elhagyta, nagy néptömeg ily kiáltásokkal üdvözölte: „Éljen *Rochefort*!” „Le a zsidókkal!” „Le Zolával!” *Reinach* észrevétlenül, mellékajton át hagyta el a törvényszéki palotát.

Az osztrák diák-strike.

(Távirati tudósítás.)

Ausztria főiskoláin a német hallgatók ma folytatták a strikeot. Hogy a holnapi nap mit hoz, nem lehet tudni; a német diákok el vannak tökélve arra, hogy ezután sem mennek el az előadásokra, szláv kollegáik ellenben állást foglalnak e mozgalommal szemben és ellentüntetésekre készülnek. Az osztrák főiskolák rectorai ma Bécsben értekezletre gyűltek össze és tanácskoztak a teendőkről. Utána *Gautsch* kormányelnöknel tisztelegtek.

A legérdekesebb az, hogy maguk a rectorok is titokban egyet éreznek az ifjusággal és ha a strikeolók ellen erélyesebben lépnek is föl, csak a kormány pressziójának és minden körülmények közt megőrzendő saját tekintélyök parancsának engednek.

Bécsi tudósítónk a következőket telefonozza nekünk:

A bécsi egyetem rectorának meghívására ma Ausztria amaz egyetemei részéről, amelyeken a diák-tüntetések már is nagy zavarokat okoztak, a rector conferenciára gyűltek össze. A tanácskozás több óráig tartott. Az egyes egyetemeken észlelt mozgalmakról a rectorok kimerítő jelentést tettek és élénk eszmecserét folytattak a mozgalom okairól.

A rectorok konstataáltak, hogy a ministerium-változás a diákság közt a nyugalmat helyreállította volna, ha a prágai események közbe nem jönnek. Ezeknek az lett a következménye, hogy a prágai németek és különösen a német diákok minden oltalom híján vannak. Ezek után a rectorok elhatározták, hogy a kormányt arra fogják kérni, tegyen olyan nyilatkozatot, amelyben a prágai helyzetnek nem sokára bekövetkezendő javulását helyezze kilitásba.

Báró *Gautsch* miniszterelnök már ma fogadta a rectorok küldöttségét. Jelentéseiket meghallgatván és velük beható eszmecserét folytatván, kijelentette, hogy a kormány a kívánt nyilatkozatokat meg nem teheti. Az egyetemek a tanítás, a szabad tudományos kutatás, de nem politikai harcok számára valók; a kormánynak és az államnak az eddigiekhez hasonló jelenségeket tűrnie nem szabad.

Az egyetem rectora ma este a fekete táblán már figyelmeztette a hallgatókat eljárásuk komoly, nehéz következményeire.

A német-nemzeti diákok vezérei bejelentették, hogy holnap megkezdik a strikeot.

Minthogy azonban a szláv diákok és a theologusok ezzel ellenkező határozatot hoztak, valószínű, hogy holnap a strikeolók és nem strikeolók közt összeütközések lesznek.

A német-nemzetiségi diákok ma küldöttséget menesztettek a bécsi egyetem rectorához, hogy rábírák az előadások felfüggesztésére. A rector azonban kijelentette, hogy e kívánságnak nem tehet eleget.

Bécs, február 2.

A *Tholdt* rector elnöklete alatt ma délelőtt tartott rectori értekezletről jelentik, hogy a legteljesebb egyetértés forog fenn arra nézve, hogy az előadásokat az összes főiskolákon folytassák. Előadások megzavarása esetében a főkészeket a főiskolai törvények értelmében fogják felelősségre vonni. Az előadó tanárok csak az erőszaknak fognak engedni. Ausztria összes főiskolái egyidejűleg fogják kihirdetni minden kétséget kizáró módon a tanárok ebbeli nézeteit és elhatározását.

TÁVIRATOK.

A belga hadsereg reformja.

Brüsszel, február 2. A király elnöklete alatt ma megtartott minisztertanács elhatározta, hogy a parlament elé a *hadsereg reformját célzó törvényjavaslatot terjeszt*, mely szerint a személyes szolgálatot hozzák be és a hadsereg létszámát 10.000 emberrel szaporítják.

A chinai kérdés.

London, február 2. A „Times” írja: Nem látjuk be, hogy a Chinával folytatott angol tárgyalások meghiusulásának miért legyenek azonnal komoly következményei, amint azt némely körökben felteszik. Sem Oroszországnak, sem valamely más hatalomnak nem áll érdekében, hogy Chinával viszályt támaszson. A mi kereskedelmünknek sok érdeke van, amelyekért készek vagyunk szükség esetén küzdeni; de *kereskedelmünk legnagyobb érdeke a béke.*

Köln, február 2. A *Kölnische Zeitung* szerint *Oroszország Port-Arturban nagy köszönköszöleteket halmoz fel*, ami arra mutat, hogy Oroszország *nem szándékozik egyhamar otthagyni a kikötőt.*

HIREK.

Azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése február elsején lejárt, arra kérjük, hogy a megújításról sziveskedjenek mielőbb gondoskodni, mert különben a lap szétküldésében fennakadás lenne.

E helyen tudatjuk olvasóinkkal azt is, hogy Mikszáth Kálmán satirikus korrajzát:

AZ ÚJ ZRINYIÁSZ-T

február 15-én kezdjük közölni.

Most belépő előfizetőinknek kívánságukra szívesen megküldjük a most folyó

KÉT ASSZONY

cztmű orosz regény eddig megjelent folytatásait.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP
kiadóhivatala.

— A király utazása. A király, mint Bécsből jelentik, valószínűleg még február vége előtt elutazik a Rivierára, hogy a királyasszonyt meglátogassa és maga is néhány napig pihenjen. A király eszerint e hónap 26—27-ig marad Budapesten. Az udvari bálra, mely az eddigi megállapodások szerint e hónap 19-én lesz, az udvarmesteri hivatal már nagyban készülődik.

— Szögyény László és az egyetem rectora. Az egyetem rectora, dr. *Herczegh Mihály*, az országos nemzeti szövetség elnöke, *Vilmos* császárt születésnapja alkalmából lelkes táviratban üdvözölte. *Szögyény Marich* László, berlini magyar nagykövet most a következő levelet intézte doctor *Herczegh Mihály*hoz:

Nagyságos Rector ur!

Nagyságodnak január 26-án este Budapesten feladott sürgönyét 27-én reggel vettem kézhez. Minthogy a távirat teljes szövege még ugyanaznap meg lett az itteni sajtónak sürgönyözve, én csupán arra szorítkozhattam, hogy a Nagyságod által közvetített szerencsekivánatokat személyesen is Vilmos császár ő Felségének magas tudomására hoztam, mit ő Felsége őszinte köszönettel fogadni méltóztatott. Fogadja Nagyságod őszinte tiszteletem nyilvánítását.

Szögyény László.

— Alapítványok. *Mohácsi* levelezőnk táviratozza, hogy a mohácsi takarékpénztár ma huszonöt éves fennállásának jubileumát ünnepelte és ez alkalomból nagyobb összegű alapítványokat tett. Többek között a diák-asztal és a vidéki hírlapírók részére is tett alapítványokat.

— Angol hazafiság. Nem régen bejárta a világot az a hír, hogy a perzsa tengerőrből az orosz zászló alatt haladó *Beludzisztan* gőzöst egy angol czirkálójó feltartóztatta, mert gyanusnak találta. A gőzös átkutatásánál nagy mennyiségű fegyvert és lőszerkészletet találtak. Ez a küldemény *Beludzisztan*

tartományának volt szánva, melynek lakosai felázadni készültek az angolok ellen. A fegyverek szállítói, ama fegyverekéi, melyekkel angol csapatokra akartak lövöldözni, — angolok. Három, ilyen különösen hazafias londonifegyverkereskedő egy birminghami gyárossal egyesülve, hosszú ideig hetenként száz fegyvert és a hozzávaló lőszerkészletet küldötte az angolok ellenségeinek. *A fegyverek között még az angol hadseregben használt fegyverek is voltak.* Eddig ilyen módon már 10000 fegyvernél többet kaptak *Beludzisztan* lakói és ha most ezek sikeresen háboruskodnak az angolokkal, legalább tudni fogják az angolok, hogy saját honfitársaik azok, akik fegyvert adtak az ellenségnek.

— Nincs jég! Míg kényelmesen a téli napon sütkérezünk, eszünkbe se jut az a komoly és nagy veszedelem, amely épen az enyhe idő miatt zudul a fejünkre és amit nemsokára meg fogunk érezni. *Egész Középeurópa rövid idő múlva jég nélkül marad.* Ez a hír jön hozzánk Középeurópa minden országából és ez sokkal nagyobb bajt hozhat ránk, mint első pillanatban gondoljuk. Mit fog csinálni a kórház, a vendéglők, a tejgazdaság, a mézszáros, a sörfőző, a cukrász és a háziasszony jég nélkül? Az élelmiszerek nagy része, elsősorban a hus, csakis jégen marad frissen néhány napig. A kórházakban egy nagyon fontos gyógyító eszköz fog hiányozni, a tejgazdaságban a tejtermékek több fajtáját nem tudják elkészíteni, a sörfőző és a cukrász becsukhatja a műhelyét és a háziasszony, ám lássa, hogy mit tud csinálni jég nélkül. Németország még csak tud magán segíteni valahogy, mert a skandináv országok szállítanak neki jeget s ha ez nem volna elég, hozat Észak-Amerikából. Az alpesi országok is meg lesznek valahogy, mert a gleccserek segítenek rajtuk. Ausztria-Magyarország és a Balkán-államok azonban nem tudnak mit csinálni. Ami műjeget produkálnak, az kevés, ugyszólván alig jöhet számba. Importálni nincs honnét s ahogy most látszik, jégtermelő hidegünk nem lesz már ezen a télen. Az azonban bizonyos, hogy a jég-hiány igen komoly baj és nagy veszedelem támadhat belőle a közegészségre.

— Hóvihar. Amerikában, mint *newyorki* táviratok jelentik, rettenetes hóviharak dühöngtek. *New-Yorkban* és *New-Englandban* a borzasztó hóvihar hasonló volt az 1888. márczius 12-én pusztított orkányszerű hóviharhoz. A hó elfedte az utakat és vasúti vonalakat és *eltemette a vonatokat.* Különösen heves volt a vihar *Bostonban*, amely a forgalomtól teljesen el van zárva. Az utcákon a hótömbök miatt nem lehet közlekedni. *200 ló pusztult el* a múlt éjjel, amelyek a közúti vasut sodronyvezetékében megbottlottak és lezuhantak. A vihar *Bostonban megrongálta a tűzjelző berendezést.* Este *Bostonban* és külvárosaiban sok helyen tűz támadt, a tengerparton 36 ember életét vesztette. Közülök 33 tengerész volt.

— Pusztító földrengés. *Konstantinápolyból* táviratozzák, hogy *Balikésniben* és *Grossa* környékén heves földrengés volt, amelynél számos ember szerencsétlenül járt és amely *nagy károkat okozott.* A szultán bizottságot küldött ki, amely segélyt nyújt a károsultaknak. Itt is alakult bizottság, amely gyűjtéseket rendez. A szultán e czélra 500 font sterlinget adományozott és megbizta a pénzügyminisztert, hogy fizesse az idehozott sebesültek költségeit.

— A „Baross” megmenekülése. *Fiuméből* táviratozzák: A *Baross* Adria-gőzös, mely tegnap *Velenzében* sárzatonyra került, ma két vontatógőzös segítségével kimenekült helyzetéből és folytatta útját *Triestbe.* A gőzös sérülése jelentéktelen.

— 891 strikeoló bányász. *Salgótarjáni* tudósítónk jelenti: A *salgótarjáni* köszénbánya munkásai között február 1-én kitört a strike. 891 munkás négy tárnában abbahagyta a munkát. *Török* Zoltán alispán ma hajnalban megjelent *Salgótarjában* *Plachy* József főszolgabíróval s erélyesen intézkedett. *Husz munkást azonnal eltolonczoltatott s hármát elfogattott.* Ezenkívül *Losonczról* a rend helyreállítására két század katonaságot kért.

— *Rodot* rendőr büntetetei. Megirtuk már, hogy *Rodot* volt párisi rendőrt több leány és asszony meggyilkolása miatt elfogták. *Párisi* levelezőnk most azt írja, hogy egész Franciaországban nagy feltűnést keltenek a volt rendőr viselt dolgai. A nyolczvanas évek eleje óta egész sereg leánygyilkosság van a párisi rendőrségnél feljegyezve, melyek tettesei eddig ismeretlenek. Mindezekben az esetekben rendőri felügyelet alatt álló nők voltak az áldozatok és csaknem valamennyit egyforma módon ölték meg. A párisi rendőrség a következő asszonyok és leányok gyilkosait keresi: *Felhrat* Mária, *Mocris* Karolin, *Stein* Helén, *Jonin* Mária, *Lamarra* Mária, *Alliaume* Lucie, *Biro* Mária. Az utóbbi meggyilkolása vezetett *Rodot* elfogására. Azt még mindig tagadja, hogy *Biro* Mária-t ölte meg, de *Jonin* Mária megölését hallatlan cynismussal bevallja, mert — mint meglepéssel constatálja — ez a bűne a francia törvények értelmében, már *öt év óta elévült.* *Rodot* megjelenése és egész viselkedése a szemtelen párisi „Alphonse” jellegzetes benyomását teszi. Érdekes, hogy amíg rendőrt volt, csak egyetlenegyszer kapták rajta szolgálati hazugságon. Még amikor *Jonin* meggyilkolása után eltávozott büntetete helyéről, sem feledkezett meg arról, hogy ruháját rendbe hozza és bajuszát szépen kipödörje. A meggyilkolt nőket úgy ölte meg gyilkosuk, hogy először a fejükre ütve, elkábította őket s azután megfojtotta az áldozatokat. Hogy teljesen bizonyos legyen áldozatának haláláról, az egész ágyneműt a fejére dobta azután székelt tett az ágyneműre és ráült. Ott ült az áldozatán mindaddig, míg teljesen bizonyos volt afelől, hogy nem tér bele többé vissza az élet. A legtöbb esetben csak néhány nap múlva fedezték fel a gyilkosságot. A gyilkos elrabolta a pénzt, a ruhá- neműket, az ékszereket, de olyan feltűnőbb ékszereket, melyeket könnyen fel lehetett ismerni, sohasem vitt el magával. Egész határozottsággal eddig még nem tudták bebizonyítani, vajjon mindezeket az elsorolt gyilkosságokat tényleg *Rodot* követte-e el.

— A porta erőszakosságai. *Szófiából* táviratozzák: *Markov* bolgár ügyvivő tegnap emlékiratot nyújtott át a nagyvezirnek, amely az üszkübi vilajetben november óta lejátszódtott eseményeket tárgyalja. Az emlékirat hangsúlyozza, hogy *592 bolgárt tartóztattak le, köztük 90 tanítót és több papot.* A részletekre áttérve, *33* embert nevez meg, akiket megkínóztak s *akik közül heten a kínzásba belehaltak.* Asszonyok és leányok erőszakot követtek el, aminek egy *tíz esztendő leány áldozatul esett.* — A kumanovai fogházban a botoszás nem szünetel. Egy palánkai papot akkor ölték meg, amikor át akart szökni a határon. A lista azonban még nem teljes. Az emlékirat elismeri, hogy a portának joga van kompromittált emberek üldözésére, akiknél fegyverraktárakat fedeztek fel, de kijelenti, hogy ezek az erőszakosságok a bolgár népet a legnagyobb mértékben felizgatták. Az emlékirat rámutat arra, milyen lojális, békés magatartást tanúsított *Bulgária* az utóbbi időben, újból felhívja a porta figyelmét a történetekre és következtetéseikre és sürgősen követeli a nyomoztató helyzet megszüntetését.

— *Uj* póstahivatal. Budapest székes főváros II-ik kerületében, az oszlop- és tudor-utcák sarkán emelt központi statisztikai hivatal épületében február 1-én „*Budapest 23*” elnevezéssel, kincstárilag kezelt posta- és távirat-hivatal lépett életbe, mely levél-, pénz- és csomagküldemények, 500 forintig terjedő postautalványok, utánvételek és postai megbízások, valamint táviratok felvételével, továbbításával és a központi statisztikai hivatalnak címzett küldemények leadásával, továbbá a postatakarékpénztári közvetítői teendőkkel van megbízva. Az új posta- és távirat-hivatalt a székes fővárosból induló mozgó- és kalauzpostákkal kötik össze az hivatalos órái délelőtt 8-tól megszakítás nélkül délután 6-ig tartanak.

— A munkás-zavargás vége. Hirt adtunk volt arról, hogy *Frigyes* főherceg uradalmában a szocialisták által felbujtogatott munkások zavarogni kezdtek. Mint ma *mohácsi* levelezőnk táviratozza, a katonaság erélyes közbelépése következtében a munkások zavargása csaknem teljesen megszűnt.

— A vihar pusztítása. Még mindig kapunk híreket pusztításokról, melyeket a tegnapi vihar okozott. Így *Tökőről* táviratozzák, hogy ott a tegnapi és tegnapi szélvihar nagy pusztításokat okozott. Alig van ház, melynek bontásához ez a vihar hozzá ne kezdett volna; különösen a zsupos fedelűeket rongálta meg, az állami faiskola nagy tűzfalát pedig óriási robajjal egész a falazatig ledöntötte. — *Comóból* táviratozzák: Az *oggiomói* selyemfonógyár bedülésénél nem 8, hanem 5 munkás vesztette életét és 12 sebesült meg, köztük 3 súlyosan. A caesani brianzi selyemfonógyár beomlásánál két munkás vesztette életét és nyolczan sebesültek meg, három súlyosan. Más épületek bedőlését is jelentik, de azoknál emberélet nem esett áldozatul. — *Bergamoból* is a vihar okozta szerencsétlenség híre érkezik. Eszerint *Iansanicóban* a fonógyár teteje beomlott és sok embert maga alá temetett. Részletes jelentés még nem érkezett.

— Azok a diákok! Bizony, azok a diákok, akiket mindenütt a haza reményének mondanak s akiktől sok nagy dolgot vár mindenki, kurucz legények! Könnyen fellobbannak, hamar meggondolatlan tettekre ragadtatják magukat és sohasem hagyják a jussukat. Sem a valódi juss, sem a képzelte juss. Mert nem mindig a diák uraknak van igazuk, de ha egyszer valami nem nyeri ki az ő magas tetszésüket, akkor ugyancsak a sarkukra állanak. Nemrég a budapesti technikusok tüntettek, utánuk az osztrák egyetem diákságának strikeja következett és ma a nápolyi diákokról kapunk hasonló hírt. *Nápolyi* levelezőnk ugyanis a következőket táviratozza: Az itteni egyetemi hallgatóknak a *rendkívüli vizsgálati terminusok* kitűzésére folytatott igazgatási miatt ma félbe kellett szakítani az előadást. A diákok közrefogták *Santoro*-t az egyetem titkárát, aki erre botjából a tört kihuzta. A diákok nagy lármával vetették magukat a titkárra. Végre szétoszlottak és a lapok szerkesztőségeibe mentek, hogy panaszt tegyenek. Azt beszélük, hogy az egyetemet be fogják zární.

— A palermói ünnepek után. Egy olvasónk, aki ez idő szerint *Palermóban* időzik, a következőket írja nekünk: Palermo még mindig amaz ünnepélyek hatása alatt áll, melyek nem régen fényvel és pompával töltötték el. Igazi délvidéki élénkséggel beszélnek az emberek a legutolsó nagy szicíliai forradalom emlékére rendezett ünnepéről és tiszteletteljesen mutogatják a Palazzo reale pompás, de leírhatatlanul hideg termeit, amelyekben a nápolyi herceg és a szép hercegné, *Nikita* leánya, a *pásztorleány*, amint egyesek nevezik, fogadta a tisztelgéseket. Mellesleg megjegyzem, ha a Palazzo hidegségéről beszélnek, akkor ezt bizonyos mértékben valamennyi palotára, sőt Olaszország minden házára lehet érteni. Tudvalevőleg itt nincsenek paloták, nincsenek szállodák, nincsenek magánlakások, amelyekben fapadló, parkett van. Minden kő, hideg kő, az egyszerű vörös téglától egészen a drága mozaikig, amelyek vagy csupasz meztelenségükben vannak vagy drága szőnyegekkel vannak beborítva, de mindig érzi az ember, hogy kemény kőn lépked. Nyáron ez természetesen elég kellemes, de bizony télen elkívánczik az ember oda, ahol faparketten járhat. Itt tehát sokat beszélnek az emberek a *Principessa* szerzetreméltóságáról, de mindenki azt hiszi, hogy nagyon hideg a hercegné és nem tud olyan barátságosan köszönni, mint Olaszország szép királynéja. Különben sem összeillő pár, mert a herceg alacsony és elég vézna, míg karcsu felesége egész fejével magasabb, mint ő. De csodálatos, hogy a királyi gyermekeknél sokkal többet beszélnek a szicíliai születésű *Crispí*-ről, aki a palermói ünnepeknél kétségtelenül az első szerepet játszotta. Csodálatos, de úgy van, hogy ugyanazok a szicíliaiak, akik néhány évvel ezelőtt *Crispí*-t, az olasz miniszterelnököt és szicíliai földt elátkozták, mert nagy erélyvel rendet akart csinálni, most annyira dicsőítették ugyanazt az embert, hogy szinte elhomályosította a hercegi pár népszerűségét.

— Sanatorium tüdővészéseknek. A tüdővészések részére építendő sanatorium előkészítő-bizottsága ma báró *Harkányi* Frigyes elnöke alatt ülést tartott. *Korányi* Frigyes professzor fölvasta

a bizottság működéséről szóló jelentését, amelyben statisztikai adatokkal bizonyította a sanatorium építésének szükséges voltát. A bizottság fölhívja a társadalmat közös actióra, mivel a kormánytól erre a célra szánt összeg nem elegendő.

— Tréfás tolvajok. *Cordoba* városában néhány jókedvű tolvaj csinos kis dolgot művelt. Egy ügyes tolvajbanda a város egyik szállójából meglehetősen nagy összeget ellopott. De nemsokára a banda valamennyi tagját elfogták és azok vallottak is, mint a parancsolat. Az ellopott összegből azonban körülbelül 5000 pezeta hiányzott és a rendőrség azt sejtette, hogy ez az összeg még a czinkostársak egyikénél van. És valóban, a vizsgálóbíró nagy ügyességgel kitudta az 5000 pezeta boldog tulajdonosának a nevét. A tolvajok ugyanis, mikor már jó sokáig vallatták őket, elmondották, hogy a hiányzó pénz *Ramón* *González* *Vallarino* kezében van, aki *Madridban* a *Calle de la Flor* sarkán lakik. A *cordobai* vizsgálóbíró e nagy sikeren örvendő, azonnal táviratozott a *madridi* rendőrségnek és kötelességévé tette, hogy keresse fel rejtékelyén azt a bizonyos czinkostársat. Két rendőr el is indult és nagy tekintélyük teljes tudatában beléptek a megjelölt házba. De furesának tűnt fel előttük, hogy a ház nagyon is fényes palota volt. No, de nagy ur is volt már a tolvaj s azért bátran beszédbe elegyedtek a kapusnéval.

— Mondja csak kapusné asszony, lakik ebben a palotában valami *Ramón* *Gondales* *Vallarino*?

— Igen, igen, az első emeleten. Csak menjenek fel és kérdezősködjének a tábornok után!

— Mit mond? Tábornok? kérdezte meglepetve a két rendőr és mindkettő meglehetősen buta arcot vágott.

— No persze, hogy tábornok! Csak menjenek fel és kérdezősködjének utána.

A rendőrök ezek után már sejtették, hogy nem egészen jó helyen járnak, de a parancsolat véghez kellett vinniök, felmentek tehát az emeletre és a tábornok elé vezették magukat. A tábornok előtt azután egyszerre zavarba jött mindkét rendőr és az egyik nagynehezen ezt dadogta:

— Tábornok ur, itt nagy tévedésnek kell lennie.

— Hát mi történt tulajdonképen? kérdezte a tábornok.

— Azzal vádolják excellenciát, hogy egy *Cordobában* elkövetett lopásból 1000 tallér a tábornok ur kezében van.

Ezek után hamar kitűnt a való. A tábornok kevéssel előbb egy *Cordoba* mellett levő tengeri fürdőben időzött. A tolvajok ott megkaparították a tábornok névjegyet és az ő nevét aztán czinkostársukénak mondták. Ez idő alatt az igazi tolvaj egérutat nyert, el is tűnt és biztos helyre rejtette el a pénzt.

— A diákasztal legujabb dísztagja. A diákasztal-egyesület mai választmányi ülésén *Kispál* *László* alelnök indítványára dr. *Wlassics* *Gyula* vallás- és közoktatásügyi minisztert, abból az alkalmából, hogy az egyesületnek évenként 2000 forint segélyt biztosított, dísztaggá választotta.

— A bádogos hagyatéka. *Kolozsvárott* a minap elhunyt *Hatsek* *Antal* bádogosmester. Amikor a végrendeletét fölbontották, kitűnt, hogy 2000 forintot hagyott az *Emkének*, 5000 forintot a *kolozsvári* iparos-egyesületnek, 10.000 forintot érő házat pedig a *kolozsvári* iparos agg-menházra testálta. Így jelentette ezt be ma *Benigni* *Sámuel*, az iparos-egyesület elnöke, *Sándor* *József* országgyűlési képviselőnek, az *Emke* alelnök-főtükarának. Az elhunyt végrendeletét igen szelíd, csöndes és némesen gondolkodó ember volt. Feleségét még életében elvesztette, hozzátartozói nem maradtak.

— A reclam-leányok. Ha az üzleti érdek megóvásáról van szó, akkor az angoloktól kell e tekintetben példát venni. Igaz, hogy a reclam tulajdonképeni hazája *Amerika*, de azért az angolok már nagyon praktikusán érvényesítik mindazt, amit az amerikaiaktól eltanultak. Néhány nap óta, mint *londoni* levelezőnk írja, a ködös város utcáin új és eredeti formájú az utcai reclamnak vonja ma-

gára az emberek figyelmét. Azokat az embereket, akik különféle hirdetések akasztanak a mellükre, a lábukra és így felfegyverkezve hosszú sorban járnak végig az utcákon, már nagyon megszokták a londoniak. Ezek az alakok már nálunk sem ismeretlenek, pedig reclam dolgában mi ugyancsak elmaradtunk a külföldről. Más, új dolog kellett tehát a londoniaknak. Egy élelmes férfinak tehát az az ötlete támadt, hogy ezeket a töpörödött emberkéket szép fiatal leányokkal fogja helyettesíteni. Képzelve csak el az ember, amint 15-18 csinos fiatal leány rikitó vörös, zöld, kék, sárga ruhába öltözve hosszú sorban egymásután végig lépked az utcán. S mind hirdetéseket cipel, antelyeket, ha ilyen kedves teremtések vizik, mindenki elolvas. A hátukon vászonra nyomtatott hirdetés új fűszert ajánl és a mellükre akasztott hasonló hirdetés kikiáltja ország-nak-világnak, hogy a királynő asztalán is ott van már ez a fűszer. Mindenki megáll, megnézi a szép leányokat s velük együtt akaratlanul a hirdetést is és a jó eszme feltalálója elérte a célját. Meg kell még jegyeznünk azt is, hogy ezek a reclam-leányok igen jó fizetést kapnak, ami szintén csak az új eszme kitűnő voltát bizonyítja.

— Hirlapkönyvtár Budán. A főváros tanácsának kezdeményezése és a közönség támogatásával budai könyvtár és muzeum létesült a II. kerületben, a *Toldy* *Ferenc*-utczában. A könyvtár mellé most egy rendes hirlapkönyvtár is terveznek, melyben az összes hazai és külföldi lapokat összegyűjtik s a muzeumi hirlapkönyvtár mintájára, a lapokat tudományos célra használják fel.

— A pénzügyőr keserve. *Horváth* *Sándor* eperjesi pénzügyőri szemlélsz, aki ideges ember volt, egyre féltékenykedett a feleségére. Az asszony a sok zaklatás miatt többször elhagyta férjét, de kérésére mindannyiszor visszatért. Legutóbb is elhagyta a férjét és most semmi áron sem akart hozzája visszamenni. Ez annyira elkésértette a pénzügyőrt, hogy ma *Bartfán* szíven lötte magát. A szerencsétlen szörnyet halt.

— Végzetes tévedés. *Steiger* *Sámuel*-né, *bezreznai* takarékpénztári tisztviselő neje — mint levelezőnk írja — akaratlanul halált okozott tévedést követett el a minap. Két gyermeke, hároméves fia és tízhónapos csecsemője egyszerre beteg lett. A nagyobbikat, kinek vörhenye volt, már üdülőlőfében lévén, carbollajos kenőccsel kellett bekenni, a szerencsétlen anya azonban a sok virrasztás és a kiállott fáradalmak következtében összetévesztette a gyógyszereket és kis fiának orvosságából adott a csecsemőnek a kanalasorvosság helyett. A kised e végzetes tévedésnek áldozatul esett, mert rövid idő alatt meghalt.

Naplrend.

Naptár: Csütörtök, február 3. — Róm. kath.: Balázs p. — Protestáns: Anizgár. — Görög-orosz (1898. jan. 22.) Timót. — Zsidó: Schebat 11. — Nap kel 7 óra 9 perczkor. — Nyugszik: 4 óra 47 perczkor. — Hold kel: 1 óra 21 perczkor délután. Nyugszik: 5 óra 11 perczkor reggel.

A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor.

Az igazságügyi miniszter fogad déli 12 órakor.

A horvát miniszter fogad d. e. 8—10 óráig.

Az otthon irók és hirlapírók körének választmányi ülése délután 3 órakor.

A szabad liceum felolvasása a tanítók kaszinójában. Felolvasás 7—8-ig, *Matlékovits* *Sándor* a magyar iparviszonyokról.

Szántó *Dénes* hangversenye a *Vigadó* kistermében.

A főváros rendkívüli közgyűlése.

A budai zeneakadémia hangversenye a *Vigadó*-ban.

Nemzeti muzeum: természetrajzi tár nyitva 9—1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 50 krajczár díj mellett.

Rovargyűjtemény a muzeumban megtekinthető 9 órától 1-ig.

Országos képtár az akadémiában, nyitva 9 órától 1-ig.

Iparművészeti muzeum nyitva 9—1-ig.

Deák-mauzóleum a kerépesi-utí temetőben, nyitva este 5 óráig.

Technológiai iparmuzeum nyitva 9 órától 1-ig, 3-4-6 5-ig.

Természetrajzi gyűjtemények muzeuma (muzeum-körut 4.) megtekinthetők 10—12 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12-ig délelőtt.

Jön az inség.

Szabadka, február 1.

Vasárnap a bács-almási socialisták gyűlést tartottak állandó helyiségükben. Hatszáz voltak, leginkább svábok és kevés magyar. Köztük háromszáz olyan, aki hetenkint megfizeti a központi pénztárhoz felküldendő tíz krajczárt. Tervezett együletük sorsáról tanácskoztak. Mert néhány hét előtt benyújtották Vojnics Máté járási szolgabíróhoz az alapszabályokat, de a jóváhagyás még eddig nem érkezett meg a belügyminisztertől. Valószínűleg nem is fog megérkezni.

Érzik ezt az elvtársak és ezért most azon tanakodtak, mit kellene tenni. Vezérük, a harcصاباجسزú Schoblocher nagy garral szónokolt ugyan, de eredményre jutni nem tudtak. Az „Olvasókör“ — amely név alatt együletük tendenciáját leplezik, — valószínűleg letűnik végleg a napirendről.

Annál érdekesebb volt azonban egyik más irányú határozatuk. Néhány jankováci és madarasi elvtárs azzal a hírrel állt elő, hogy „az urak most dolgoztatni szeretnének, mert félnek. Ötven krajczárt ígérnek, de ennyiért nem szabad menni.“

Lett erre nagy riadás.

— Hadd dolgozzanak az urak!

— Vesztüket érzik!

— Majd adják nekik még ingyen is!

— Ahogy Torontálban csinálták!

És elhatározták, hogy egy forint napszámon alul senki fia munkába ne álljon.

A fülledt levegőjű terem rekedt ordítózással, porral telt meg.

A hevülésben eltorzult arcokon egyetlen nagy szenvedély fejeződött ki: a keserűség elfojtott érzése.

Az izzadt homlokok és vörös öklök tömegében nem lehetett látni egyetlen gondolkodó fejet sem.

Egyetlen egy se volt a hatszáz között, aki arra gondolt volna: mi lesz a jövő vasárnap. Amikor már elfogyott az utolsó kenyér és kiürült a kamrában a lisztes láda? Az a lisztes láda, amelyben alig van már maroknyi élés.

Ezek nem látták azt, amit mi Rigyczán, Vas-kuton, Moholyon, Kupuszinán. Azt a barnáskék kukorica-kenyeret, amiből hideg szobákban éhezõ egész családokra naponta csak két karéj jut.

Ezek még nem fáznak. Jó az idő, s ha kissé fúj is a szél, bundába burkolóznak. Nem gondolnak arra, hogy februárra megjön a decemberben elmaradt hó és viskóikban tanyát üt majd a hideg.

Mert nagy lépésekkel közeleg a Bácska felé az inség. Ma csak az előfutárai vannak itt. De hivatalosan is tudják, a társadalom pedig régen érzi, hogy biztosan eljön, már hallják a lába koppanását a küszöbön.

Ugy hangzik, mint a dobverés. Sõt igazán az is: az adóvégrehajtó dobja. Itt még nem függesztették fel az adóvégrehajtásokat. De azért nem igen merik már erőltetni azt sem. Báth-Monostoron vasvillával fogadta a nép a falu elején a végrehajtót. Ki akar itt adót behajtani, amikor kenyérre való sincs!

A termés rendkívül rossz volt. Nincsen zselér-ház, paraszt-kunyhó, ahol csak egy fikarcnyi liszt is volna. A kiscgazdák birtokai tele vannak teherrel. A gazdasági bankoknál és földhitelt nyújtó pénzintézeteknél, meg a telekkönyvekben óriási módon megnövekedett a jelzálog-teher.

De legjellemzőbb az, hogy egyre-másra keletkeznek, hitvány falukban is, a *pénzügynökségek*. Ezek a fiók-Lóryk olcsó pénzt kínálnak a földbirtokokra. Clienseik legnagyobb része a fél-telkes gazdákból kerül ki. Jövedelmük az elárvezett földek haszna és a közvetítési díjak czimén szedett uzsora.

A kiscgazdák legalább nem éheznek. De nyolcvanezer ember, családfő van a megyében, aki napszámból él. Ezeknek négy hét óta egy garas keresetük sincs. Nyolcvanezer család néz az éhinség elébe, mert a családok *nem kapnak vagy nem vállalnak munkát*.

Most még nem vállalnak. Hanem két hét múlva tizezerszámra tódulnak majd be a járási székhelyekre munkáért. Akkor meg nem lesz munka. Elküldik őket azzal a biztatással, hogy jöjjenek

márcziusban, akkor megkezdik a kormány 250.000 forintjával a megyei közmunkát. A mohovai szabályozást hajtják majd végre, kell hozzá tízezer ember.

Ha márcziusig baj nélkül el is bírja a koplalást nyolcvanezer ember, nem tudni lesz-e munka márczius után, amikor csak hetvenezer éheznek majd.

Az elkeseredés és általános depraváció első jelei már mutatkoznak. Sükösdön agyonlőtték a jegyzőt, mert szigorúan bánt a socialistákkal.

Baján négy betörés volt a múlt héten. A megye minden községében pedig nyíltan tartják az összejöveteleket, amelyeken a földosztogatást tárgyalják.

A megye amugy is a legrosszabb helyen áll közegészségügyi tekintetben.

Huszonhárom százalékos halálozási aránya pedig újabban még emelkedni is kezd. Az összes halálozások egynegyed részénél pedig ragályos betegség a halál-ok.

A difteriások állnak elől, rögtön utánok a hagymázás betegségei következnek. Köztudomású, hogy ez az utóbbi a silány élelmezésnek a jele. A megye egész területén nincs forrás-kut. Artézi kutak csak Szabadkán vannak. És a mocsaras talaj vizei megfertőztetik az ásott kutakat.

Az ivóvíz rossz és a nép az idén október óta kukorica-kenyeren él. Két hét múlva az se lesz már.

És a társadalom nem mozdul. Október óta egyetlen nagyobb jótékony adományozás sem történt a megyében. A jótékonykezű egyesületek tevékenysége a farsangolásra és az alapítke-szaporításra szorítkozik. Mert a földolog az alapítke. Az ember fogyhat, az alapítkéknek növekednie kell.

És a socializmus terjed, egyre terjed. Lépést tart, együtt jár a nyomorral.

Százéves gyalogezred.

Az Egerhen állomásozó és báró Appel János nevét viselő császári és királyi 60-ik gyalogezred ebben az évben fogja megünnepelni alapításának és fennállásának *százéves fordulóját*.

Az ezred parancsnoksága ezt a fontos évfordulót fényes ünnepélyekkel óhajtja emlékeztetessé tenni. A nagy vonásokban már elkészített tervezetet Wimmer Frigyes ezredes a napokban küldötte meg Eger vármegye alispánjának és Eger polgármesterének.

Az ünnepségek kiemelkedő mozzanata lesz az új zászló felszentelése.

Az ezred parancsnoksága a zászlóanyai tisztségre a szász királynét kérte fel, aki leánya annak a Wasa Gusztáv hercegnék, aki az ezrednek sok éven át tulajdonosa volt. A szász királyné a meghívást elfogadta s vagy személyesen vesz részt az ünnepen vagy képviselteti magát.

Az ünnepségek részletes terve a következő:

A 60-ik gyalogezredet 1798. június elsején állították fel és így a tulajdonképeni évforduló június 1-ére esnek. Minthogy azonban a jelenleg Lonsczon állomásozó második tábori zászlóalj augusztusban Egerben lesz, azért az ezred vezetősége augusztusra tűzte ki az ünnepségek megtartását.

Az ünnepség három főrészből fog állani.

A jubileumot megelőző napon az érkező vendégeket fényes fogadtatásban részesítik a vasuti állomásnál innen a casino nyári kerthelyiségébe vonulnak, hol a vezetőség üdvözlöi a vendégeket.

Este nagy zenés-takarodó lesz. Az ünnepi nap ébresztővel kezdődik. A legénység diszben kivonul a megyei új kaszárnya udvarára, ahol sátor állítanak fel és abban tábori misét mondanak.

Ezután következik az új zászló felszentelése, mely után Wimmer ezredes a legénységnek elmondja az ezred történetét.

Délben a tisztikar diszében tart, melyben részt vesznek a *szász királyné* vagy képviselője, *báró Appel* János lovassági tábornok, az ezred mostani tulajdonosa, továbbá a hadtestparancsnok és a kassai vezénylő tábornok, az ezred többi előjárói, az egri honvédszászlóalj tisztikara.

Az illusztris katonai vendégeken kívül még a következő notabilitások vesznek részt az ünnepen: az egri érsek, a hatóságok főnökei, a főkapitány tagjai, Hevesmegye közönsége, a városi képviselő-testület és az iskolák küldöttei.

A jubiláris nap délutánján a legénység számára mulatságot rendeznek és megvendégelik őket. A laktanya udvarában diszfelvonulás lesz, melyet kiválóan érdekessé tesz az, hogy a csapatok azokba az egyenruhákba lesznek öltöztetve, amelyeket az ezred különböző időkben viselt. Minthogy az ezred egyenruhája száz év alatt sok változáson ment át, ez a felvonulás igen érdekes és tanulságos lesz. A diszfelvonulás után tréfás mutatóványokat ad elő a legénység. Az ünnepségeket este a tisztú kertben fényes táncmulatság zárja be.

A tisztikar már is nagy előkészületeket tesz, hogy a ritka ünnep fényesen sikerüljön. Eger városa ritkán látott nagyszabású katonai ünnepélynek lesz színhelye.

Párbaj folytatásokban.

A *Bérczi* Béla rendőrkapitány és dr. *Schäffer* József közt tegnap elkezdett párbaj az újságregények sorsára jutott: a legérdekesebb helyen félbeszakították, mondván: *folytatása következik*.

A nyájas olvasó tudja azt legjobban, hogy milyen kellemetlen az, amikor Eduárd leborul Kuningunda lábai elé s éppen be akarja vallani lángoló szerelmét, kinyílik az ajtó s belép a bős apa egy sokat ígérő nádpálczával és . . . és ekkor félbeszakad a regény, mert a segédszerkesztő szivtelenül odairja, hogy:

(Folytatása következik.)

Körülbelül ilyen volt a tegnapi párbaj is, amelyet a rendőrség egy névtelen telefonjelentés alapján félbeszakított.

De talán még sem egészen ilyen.

Inkább olyan, mint mikor ebéd közben az ananas-crème-ben hossza szőrszálát vesz észre az ember s egyszerűen elmegey az étvágya.

A *Bérczi-Schäffer* párbaj menüjébe is ilyen szőrszál játsza az akadály szerepét.

Ez a szőrszál a *Kovács* F. Sándor röpirata, amely *Bérczi* Béla rendőrkapitányt súlyos vádakkal illeti.

De térjünk sorra:

A tegnapi incidens után a segédek elhatározták, hogy ma délelőtt tizenegy órakor folytatni fogják a párbajt a Fodor-féle vivóteremben.

Tizenegy órakor meg is jelentek a színhelyen *Bérczi* Béla rendőrkapitány segédeivel *Sacellary* Mihálylyal és *Rózsa* Vilmos doktossal, továbbá doktor *Hoffmann* ezredorvossal. *Schäffer* részéről csak dr. *Hartmann* Elek és dr. *Gerber* Béla (az utóbbi, mint párbajorvos) jelentek meg, dr. *Schäffer* a másik segéddel elmaradt. Küldött azonban a párbaj előtt egy levelet *Rózsa* Vilmosnak, amelyben tudatta vele, hogy segédeitől a megbízást visszavonta s délután öt órakor nevezi meg újabb segédeit.

Bérczi Béla segédei tehát jegyzőkönyvet vettek fel, amelyben hivatkozván arra, hogy az ellenfél a kitűzött időben nem jelenvén meg, az ügyet *Bérczi* Bélára nevezve *lovagiasan befejezettek* nyilvánították.

Dr. *Schäffer* ma reggel ugyanis elolvasta *Kovács* F. Sándor röpiratát, amely tegnap jelent meg s amely röpiratban oly súlyos vádak vannak *Bérczi* Béla rendőrkapitány ellen, hogy dr. *Schäffer* csak abban az esetben fejezette volna be a párviadalt, ha ezt a becsületbíróság kimondta volna.

Ennek megfelelően vissza vette a megbízást segédeitől, erről idejekorán értesítette *Bérczi* Béla segédeit s újabban megnevezendő segédei számára délután öt órára a lipótvárosi casinoba találkozást kért.

Ennek megfelelően délután öt órakor *Clair* Vilmos és *Dienes* Márton hírlapírók, mint dr. *Schäffer* új segédei megjelentek a lipótvárosi casinóban s ott bemutatkoztak *Bérczi* Béla segédeinek.

Ezek azonban kijelentették, hogy a maguk részéről az ügyet befejezettek tekintik.

Ezt dr. *Schäffer* segédei tudomásul vették s erről felüket levélben értesítették.

Hogy ennek az ügynek mikor, hol s milyen alakban következik a folytatása, azt egyelőre nem lehet tudni. Az az egy bizonyos, hogy:

(Folytatása következik.)

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Kamarazene. A Hubay-Popper vonósnégyes társulat mai estélyében sok gyönyörűsége tett annak a válogatott közönségnek, amely a Royal-szálló dísztermét egészen megtöltötte. A művész-társaság Beethoven a-moll quartettjét és Brahms b-dur sextettjét adta elő, — ez utóbbit Schmidt Gusztávval (II. mélyhegedű) és Kolnibaloczký Józsuával (II. gordonka) együtt. A közönség a virtuóz és művészi érzékű interpretálást zajos tetszéssel jutalmazta. A hangverseny színvonalát nagy mértékben emelte Lindh Marczella közreműködése. Ez az elsőrendű művész, akit a koloratúréneknek ma élő legnagyobb mesternői közé számíthatunk, rövid néhány hét alatt, hogy operánkban vendégszerepel, a budapesti közönség kedvenczévé lett. Minden újabb föllépte szenzációt kelt, és ma este is édes hangjával, csodás módon tökéletes tudásával és előadásának végtelen finomságával elbájolta a közönséget. Énekelt Massenettől, Schumanntól és Moszkovszkytól; ez utóbbinak páratlan költészettel előadott „Altató dal“-át a szünni nem akaró tapsorkánra meg kellett ismételnie és ezenfelül ráadásul is kellett szolgálnia, egy pikáns angol dallal. A művésznőt Popper Dávid kísérte zongorán előkelő izléssel.

* A katolikus kör estélye. A katolikus körben e hónap 9-én hangverseny lesz, amelyen közreműködnek: Lindh Marczella, Payr Olga, gróf Szapáry Pál, Takács Mihály, gróf Pejacsevich Márkus, Kiss Béla, Mihályi Ferencz, Noseda Károly, gróf Pejacsevich Elemér, Maleczki Vilmos.

* Párisi premiére. A Théâtre-libre-ban bemutatták a fiatal naturalista-iskola egyik legszenvedélyesebb hívének, Lucien Descaves-nak „La cage“ (A ketrecz) című darabját. A szerző első műve, a „Sous-Offs“ annakidején nagy botrányt keltett és Descavesnek pört hozott a nyakára. „A ketrecz“-ben egy sorsüldözöte családról van szó. Az apa, Havenne, husz évi hű szolgálat után, amelyet mint bankpénztárnok töltött el, az intézet bukása következtében kenyér nélkül marad és előhaladt kora miatt új állást nem kap. A fiu, Albert, anyagi eszközök híján kénytelen abbahagyni jogi tanulmányait és mint czimszalagíró tengeti nyomorúságos életét; a leány, Madeleine pedig elveszti egyik leckeóráját a másik után. — A ház tulajdonosnője ki akarja őket tenni a lakásból, mert nem fizették meg a lakbérüket. A szerencsétlenek erre elhatározzák, hogy véget vetnek életüknek. Egy üstöt teleraknak szénrel és ezt meggyújtják; ezenfelül pedig Havenne és felesége együtt kiüriük egy méreggel telt üvegeze tartalmát. Mialatt az öregek csöndesen kiszenvednek, a fiatalok forradalmi hangon tárgyalják az emberi élet keserűségeit. (A közönség itt többször mormogott és pissegett.) Mikor látják, hogy szülőik már nem élnek, erőt vesz rajtuk a fölháborodás, hirtelenül kinyitják az ablakot, amelyen kitódul a széngáz: mert ők élni akarnak és megboszulni a holtakat! Ki akarnak törni abból a ketreczből, amelybe őket a társadalom zárta és elő akarják készíteni az ostromot az immár düledező czitadella ellen. Az újdonság tele van átkozódással a keményszívű bourgeoisie ellen és személyei oly hangon beszélnek, amilyenhez színpadon nem vagyunk hozzászokva. A darab nyilvános előadásra alkalmatlan.

* Filharmoniai hangverseny. Szerdán, február 9-én, lesz a hatodik filharmoniai hangverseny, ebben a szezonban az utolsó, amelyet Richter János vezényel. A zenekar Dvorák amerikai simphoniáját („Aus der neuen Welt“) adja elő újdonságképen. Ezenkívül közreműködik Risler Ede párisi zongoraművész.

* A zenepiacról. Egy Chansonette-album című díszesen kiállított füzetben D'Amant Léonak tíz csinos, pikáns zenéjű kupléja jelent meg. A compositiók különböző fiatal poéták vidám verseire készültek. A 33 lapra terjedő albumot Bárd Ferencz és testvére adta ki és 2 koronáért árusítja.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Petőfi-Ünnep. A „Petőfi-Társaság“ a magyar szabadságharc ötvenéves jubileuma alkalmából már régebben készül, hogy a nagy korszak legnagyobb eszmehősének, a nemzeti költészet, a sajtószabadság legfénylőbb nevű bajnokának: Petőfi Sándornak emlékét méltó díszszel megülje épen márczius 15-én. E nap volt az, melyen Petőfi és lelkes társai a nemzet kiváncsalmait magában foglaló 12 pontot és a „Talpra magyar“-t a szabaddá tett sajtón cenzura nélkül kinyomatták. Az irodalom és nyomdászat ezen szoros kapcsolatának történelmi emlékekül a Petőfi-Társaság összekötésére lépett a nyomdász-főnökök egyesületével, hogy a nagy napot méltó módon együttesen üljék meg országos irodalmi ünnepély rendezésével. Ez okból a Petőfi-Társaság bizottsága és a nyomdász-főnökség egyesületének elnöke s titkára már több értekezletet tartott e tárgyban s azon megállapodásra jutott, hogy az ünnepélyt a fővárosi Vigadó nagytermében tartják meg márczius 15-ének délelőttjén, a nap emlékéhez méltó programmal, melyet Jókai Mór hosszabb felolvasása fog bevezetni. A Petőfi-ünnepet díszes követi ugyancsak a Vigadó termeiben.

A Gyulai Pál kalapja.

E körül a kis borzas butordarab körül forgott ma a Kisfaludy-Társaság tanácskozási tárgyrendje, választás lévén két megüresedett tagsági helyre... A társasági tagság nem nagy uraság, nem lesz attól nagyobb íróvá senki, de azért a Parnassus felé törekvő író-nemzedék mégis sokba veszi s olyan korteskedés indul meg miatta karácsony után, mintha legalább is egy-egy nádorispánságról volna szó.

Ma is harminczhárom Kisfaludysta gyült össze, a társaság agastyánai: Szigethy, Tóth Lőrincz és Bartalus is kimozdítottak, sőt a társaság restjei: Jókai, Mikszáth is előjöttek. (Mind a kettő makacs Bródysta.) Az Ábrányiak zászlaján a Palágyi név fénylett. Apponyinak is volt egy be nem vallott jelöltje. Kozma Andor Alexander Bernátot szorította. Az „antisemiták“ (mert ez is van) azt hangoztatták, hogy „csak keresztényt“. Egyik a mellét verte, hogy ő csak versíróra szavaz, — másik aestheticus óhajtott. Szóval, a legkülönbözőbb társaság volt s előre lehetett látni, hogy a szavazatok nagyon meg fognak oszlani.

Gyulai Pál megnyitván az ülést, miután a főtitkár felolvasta a pályázatok eredményét, kietette a kalapját a zöldposztos asztalra, a lyukas oldalával fölfelé. Ebből a lyukból születünk valamennyien. Ebbe rakták be a szavazócédulákat.

Az első szavazásnál a 33 szavazatból Bársony István kapott 13 szavazatot, Benedek Elek 12, Alexander Bernát 10, Bródy Sándor 7, Silberstein, Ambrus egyformán hat-hat szavazatot, a többi megoszlott, ennél fogva senki sem nyerte el a többséget.

Ekkor, az alapszabályok szerint, következett az egyének egyenkinti előállítására, azaz arra a kérdésre a szavazás, hogy akarja-e a társaság tagjának Bársony Istvánt, 20 igent kapott és 13 nemet, ezerrint Bársony István megválasztott tagnak jelentett ki.

A többiek is ily módon bocsáttatván szavazás alá, egyik se nyerte meg az abszolút többséget. Legtöbb szavazatot kaptak: Alexander Bernát, Benedek, Silberstein, Bródy, Ambrus stb. Mind ez pedig igen szűkkeblű dolog volt és kellemetlen hangulatot keltett hogy költőn a komolyabb elemekben. Mert, hogy az első szavazásnál, mikor a tagok össze-vissza szavaznak ígéreteik és rokonszenveik szerint, nem került ki senki a Gyulai kalapjából magyar halhatatlannak, az a korteskedés természetében találja meg magyarázatát. De mikor egyenkint veszik aztán elő a neveket s négy-öt olyan név is fut vesszőt, melynél különb őt a társaság közt sincs — hogy akkor mégis betöltetlenül hagyunk egy helyet, mintegy azt jelentve, hogy nincs termés, az lehet vagy szűkkeblűség, vagy irigység, vagy akármilyen, de semmi esetre se vall komoly munkálkodásra az irodalom kertjében.

Legokosabban tettek Szabó Endre és Petaley István, a kik még a választás előtt visszaléptek.

A sok szavazás belement a késői esti órákba. s már nyolcra járt az idő, midőn a választó ülés egy külső tag (Schumacher Sándor, kopenhágai dán író) megválasztásával véget ért.

Az ülésen előzőleg két függőben hagyott dolgot intéztek el. A Lukáts Krisztina regénypályázat díját ítéltek oda szótöbbséggel A muzsikusa familiája című regénynek s azonfelül a vasárnapi díszgyűlés programját állapították meg. A program a következő lesz:

1. Elnöki megnyitó, tartja Gyulai Pál.
2. Titkári jelentés, Beöthy Zsoltól.
3. Ars poetica (vers), Rákosi Jenőtől.
4. Emlékezés Szzigligetiről, Vadnay Károlytól.
5. Országháza (vers), Vargha Gyulától.
6. A vérszerződés (elbeszélés), Herczeg Ferencztől.
7. Pályázatok eldöntése.

Irodalmi ünnep.

A magyar közélet mai napjának történetében a legkimagaslóbb mozzanat az az ünneplés volt, melyben az első nagyszabású, igazán teljesnek nevezhető magyar encyclopaedia: a Pallas Nagy Lexicon szerkesztőjét, Bokor Józsefet, a magyar írók és újságírók meghívására a magyar szellemi élet egy igen előkelő társasága egy lakoma keretében részesítette.

Aki a történelem tanulmányai révén visszaemlékezik arra, micsoda korszakos, világfelforgató hatása, jelentősége volt ezelőtt száz esztendővel ama nagy francia encyclopaedia megjelenésének, mely ugyszólván kiinduló, forduló pontja volt az emberiség modern történetének, aki számba veszi azokat a szinte leküzdhetetlen szellemi és anyagi nehézségeket, melyeknek legyőzésébe egy komoly, értékes lexicon létrehozatala jár: jóhiszeműleg nem tagadhatja meg hódoló elismerését attól a merész, de hatalmas sikerült vállalkozástól, mely a Pallas Nagy Lexiconnal ajándékozta meg a magyar közművelődést.

Egy ilyen terjedelmű, kiállítású és minőségű Lexiconnak teljes megjelenése minden művelt nemzet irodalmában eseményt képez.

Akik ma az Országos Casino dísztermében összesereglettek, hogy örvendező baráti áldomást igyanak a Pallas Nagy Lexiconának s az azt tökéletességre vitt érdemes, fáradságtalan, nagylátókörü szerkesztőnek: Bokor Józsefnek tiszteletére, mindannyian át voltak hatva annak tudatáról, hogy derék, nemes kötelességet teljesítenek a magyar nemzeti közművelődés képviselőjében.

Ebben az emelkedett, lelkesült szellemben ment végbe az egész ünneplés, melynek során hivatott szónokok méltatták az irodalmi esemény jelentőségét, a szerkesztő és munkatársai érdemét: hiszszük és reméljük, hogy ennek a collegiális, spontán ünneplésnek meg lesz a maga természetes és logicus hatása, következménye az ily irodalmi események gyakorlati méltatására hivatott kormány és akadémia körében is.

Mintegy harmadfélszázán gyűltek össze az Országos Casinóban az ünneplő lakomára.

Az asztalfőn az ünneplő: dr. Bokor József, mellette Zsilinszky Mihály államtitkár, Than Károly, Rákosi Jenő, majd Vécsey Tamás, Beöthy Zsolt, Kenedi Géza, Gerő Lajos igazgató, Tóth Lőrincz, lovag Falk Zsigmond, Borbás Vincze, dr. König Gyula, Alexander Bernát, idősebb Szinyey József, Timon Ákos, Schwarz Gyula, Simonyi Zsigmond, Nagy Dezso, Fittler Kamill, Kínz Gyula, dr. Silberstein Adolf, Sturm Albert, Szokolay Kornél, Szatmári Mór, Körösi Sándor, Mezei Ernő, Peisner Ignác, Szabó Endre, Csajthy Ferencz, Lipcsey Ádám, dr. Négyessy László, dr. Fekete Ignác, Herczeg Ferencz, Révai Mór, Hentaller Lajos, György Aladár és Endre, Gelléri Mór, Fenyő Sándor, idősebb Ábrányi Kornél, Rákosi Viktor, Pichler Győző, az „Újságíró-egyesület“ és az „Othon“ tagjai nagy szám-

ban s a Nagy Lexicon munkatársai csaknem valamennyien.

A lakoma elején érkezett meg *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszternek következő levele:

„Tisztelt Uram! Felette sajnálom, hogy hirtelen közbejött elutazásom miatt nem vehetek részt a Pallas-részvénytársaság Nagy Lexiconjának befejezése alkalmából a tisztelt szerkesztő ur ütszétére rendezett ünnepi ebéden.

Megelégedéssel szerettem volna kifejezést adni örömomnak, hogy e nagyszabású munka létrejött, mely nemcsak a kiadó-czég áldozatkészségét, hanem a magyar tudományosságot is dicséri.

És szerettem volna kifejezést adni elismerésemnek Nagyságod, mint a munka szerkesztője iránt, aki széles lútkörrel és fáradhatatlan munkabírással leküzdött minden nehézséget, mely e munka sikerének biztosítása érdekében felmerült.

Fogadja, kérem, tőlem, mint egyik munkatársától is meleg üdvözlétemet ünnepeltése alkalmából.

Tisztelettel

Wlassics Gyula.

Távollevők is küldtek mintegy százötven táviratot és üdvözlő iratot, a többi közt Szilágyi Sándor, Plósz Sándor államtitkár, Hollán Ernő, Kautz Gyula, Vadnay Károly, Endrődy Sándor, Téglás Gábor (Déva), dr. Nagy Ernő (Nagyvárad), Balogh Ferencz (Debreczen), Hörk József (Pozsony), Rakovszky István, Pertik Ottó, Huber Lipót (Kalocsa) és még igen sokan.

Az áldomás rendkívül kedves és őszinte jellegű volt. A pezsgős pohárral legelőbb *Beöthy* Zsolt egyetemi tanár állt fel és lendületes beszédben méltányolta azt a fontos missziót, melylyel a Nagy Lexicon a tudomány népszerű terjesztésében bír. Ez a hatalmas encyclopaedia magasra emeli a nemzeti művelődés színvonalát, mert míg egyrészt az exclusiv tudományt leszállítja a nép legszélesebb rétegeibe, addig azokat a széles néprétegeket a tudás egész hatalmas kincsesházának feltárásával közelebb emeli a tudományosság, a kulturális színvonal felé. Ez a nagy munka egy egész egyetemes tudást rejt magában s ennek az egyetemenek a „rector magnificus“-át, a főszerkesztőt: dr. *Bokor* Józsefet élte. (Viharos éljenzés és taps.)

Dr. *Bokor* József főszerkesztő szeretetreméltó módon munkatársaira hártja az érdemeket s szerencsésnek érzi magát, hogy ilyen táborban lehetett vezér. Igen lelkes szókkal méltatja *Gerő* Lajosnak, báró *Eötvös* Lorándnak érdemeit. (Viharos éljenzés.) A riadal közben *Bokor* emliti *József főherceg* nevét, mint akinek szintén nagy része van a munka sikerében. Ilyen erővel nem volt nehéz győzni. Poharát az irodalom lelkes köztársaságára emeli.

Zsilinszky Mihály államtitkár meglepő szavakkal méltatja azokat az érdemeket, melyeket dr. *Bokor* és a kiadó társaság szereztek a nagy nemzeti mű létrejvetelében. Tökéletesen igaz, amit *Beöthy* Zsolt mondott a tudás e tárházának hatásával a nemzeti művelődésre, melyet hatalmas lépésekkel hozott közelebb a helyes színvonalhoz. Csak azt kívánja, hogy a könyv minél nagyobb számban jusson el a közönség rétegeibe s poharát is arra emeli, hogy minél előbb jelenjék meg a Lexicon második bővített kiadása.

Rákosi Jenő a magyar história egyik legnagyobb eseményének mondja a Lexicon, melyet döntő csata megnyerésénél is többre becsül. Csak egy esemény hasonlítható hozzá és ez *Verbőczy* hármaskönyve, mely akkor keletkezett, amikor a nemzet legnagyobb csatáját vívta s mely a magyar culturára nézve fontosabb esemény volt még a mohácsi nagy csatánál is. Ép ilyen jelentős könyv a Pallas Lexiconja, melynek anyagi létrehozóját, a Pallas fáradhatatlan igazgatóját *Gerő* Lajost élte.

Gerő Lajos igazgató poharát *Rákosi* Jenőre emeli. *Kenedi* Géza pedig a Lexicon munkatársait köszönti föl. Ezután *Rákosi* Jenő élte azt, aki az egész társaságból bölcseségben, korban és ifjúságban a legelső, *Tóth* Lőrinczet, aki viszont a folyton pezsgő lázongó erős fiatal írói nemzedéket élte. *Mezei* Ernő lelkesen szól az ünnepelt szerkesztőről, mint kollégáról s zajos éljenzés közben emeli rá poharát.

Az áldomás késő délután ért véget.

VIDÉK.

A várnai mandátum. *Sipeky* Sándor volt várnai képviselő lemondásával újból megkezdődtek a kerületben a néppárti izgatások. A néppárt ezutal is *Markovics* Jánost léptette fel. Ellenjelöltje, dr. *Rosszival* István esztergomi apát pártönkivüli programmal lépett fel és már be is utazta a választókerület nagyobb helységeit, ahol programbeszédeiben mindenütt a békét hirdette és csendre, nyugalomra intette a népet. Kijelentette, hogy azért lép fel a néppárt ellen, mert meg akarja óvni a szegény félrevezett, különben békés tót népet a pusztulástól. A néppárt élén a kerület papjai állanak s a többek között azzal is izgatják a népet, hogy *Rosszival* reverendába bujtattott zsidó rabbinus. A választás e hónap tizedikére van kitűzve. A küzdelem mindenestre heves lesz, azonban minden valószínűség szerint *Rosszival* apát győzelmével fog végződni. Az apát hívei napról-napra gyarapodnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A rendőrség sajtóperre. A nemrég szabadlára helyezett *Kovács* F. Sándor tudvalevőleg „*Rudnay Béla és Bérczi Béla*“ czimvel röpiratot adott ki, amelyben a főkapitányság vezetőjét és *Bérczi* Bélát élesen megtámadja és ez utóbbi ellen olyan tényeket sorol fel, amelyek valódiságuk esetén alkalmasak a bünvádi eljárás megindítására. Ugy értesülünk, hogy a királyi főügyészség már e napokban beadja a sajtóügyi följelentést *Kovács* F. Sándor ellen a btkv. 258—259 és 261-ik szakaszában körülírt rágalmozás és becsületsértés vétsége miatt.

Ellopott Fortuna-részvények.

— Vég tárgyalás. —

Az elnök: (a panaszoshoz) Mi a foglalkozása?

A panaszos: Bankbizományi irodám van.

Az elnök: Mi a panasza? Csak röviden!

A panaszos: Ez ur bejött az irodámba, udvariasan félre szőlított és kivett a zsebemből négy disznót...

Az elnök: Disznót?...

A panaszos: No igen, négy ászt.

— Uram! — Igy szölt hozzám. Megszorultam pénz dolgában, egy hunczut peták sincs a zsebemben. Legyen szives: számítolja le ezt a négy disznót...

— Megbolondult az ur?

— De kérem, a ferblisták azt mondják, hogy a négy disznót bármelyik bankár szivesen eszkomptálja.

Az elnök: Nos, és mit választott?

A panaszos: Hát mit válaszolhattam? Galléron ragadtam és kidobtam. Mikor eltávozott, akkor vettem észre, hogy az asztalról három részvény hiányzik.

Az elnök: Milyen részvények?

A panaszos: (Halkan; szégyenkezve.) Fortuna-részvények.

Az elnök: És mi a kára?

A panaszos: (Nem felel.)

Az elnök: Nos?

A panaszos: Valamikor huszonöt koronát ért egy-egy részvény.

Az elnök: És most mennyit ér?

A panaszos: Hát mennyit ér?

Az elnök: Ne kérdezzen, hanem feleljen!

A panaszos: Annak megítélését a tekintetes királyi törvényszék bölcsességére bízom.

A vádlott: (Hirtelen) Kérem a részvények értékének megállapítása céljából elrendelni dr. *Vázsonyi* Vilmosnak, mint szakértőnek kihallgatását.

A panaszos: Inkább elállok a panasztól és kijelentem, hogy az ellopott részvények egy fagarast sem értek.

Az elnök: Mennyiért vette a részvényeket?

A panaszos: Meg kell esküdnöm arra, amit mondok?

Az elnök: De meg ám!

A panaszos: Nos, hát én a három Fortuna-részvényt még a múlt év közepe táján egy forintért vettem...

Az elnök: És mennyiért adta volna el?

A panaszos: Kérem, már ingyen is adtam volna, de még úgy sem vették.

A törvényszék felmentő ítéletet hozott.

Gutlus.

SPORT.

— Vadászatok. Az elmúlt héten, a szezon vége felé mindenfelé dörgött a puska. A komárom-vármegyei szimói vadásztársaság tagjai is sikerrel vadásztak. Tizenkét vadász 200 darab nyulat lött. A vadászatot *Stesser* József és *Havas* Imre közgazgatósi bíró rendezték. Szintén nagy vadászat volt *Köhner* Adolf százbereki birtokán, hol hat vadász 240 nyulat hozott terítékre.

— Országos tornaversenyek. A magyarországi tornacsoportok szövetsége a minap *Berzeviczy* Albert elnöke alatt tartott ülésén megállapította az Eperjesen május hónap 28-án és 29-én tartandó szövetségi versenyek műsorát. Eszerint lesz: I. nap: délelőtti kerékpárverseny és diszülés, délután kivonulás a versenyterre, tagzabadyakorlatok, síkfutás (100 méter), szövetségi összetett főverseny (nyújtó, korlát, távolugrás), súlydobás stb. II. nap: délelőtti mintacsapatornázás, diszkoszvetés és foot-ball-match. A szövetség, valamint *Berzeviczy* Albert elnök egy-egy díjat tűzettek ki erre a versenyre. A szövetség elhatározta továbbá, hogy belép a „Fédération européenne de Gymnastique“ nemzetközi tornaszövetségbe s felhívja a tagcsoportokat, hogy jelentkezzenek a német „Turnerschaft“ által ez év július 23-tól 26-ig Hamburgban rendezendő nagy tornaünnepre. Az új versenyszabályzatot február 7-én tárgyalja az igazgatóság.

FARSANG.

Medikus táncszatóly. A február 16-án a *Royal*-szálló összes termeiben tartandó medikus-táncszatóly iránt nagy érdeklődés mutatkozik a főváros előkelő köreiben. A rendezőbizottság több mint 3000 meghívót küldött szét, akik esetleg nem kaptak és erre igényt tartanak, forduljanak a rendezőbizottsághoz az orvostanhallgatók segély-egyesületében (Bonczani épület II. emelet.).

Műkedvelői előadás. A VII-ik kerületi polgári kaszinó, Óvoda-utca 26. szám alatti helyiségében február 5-én — szombaton — táncszatólyval egybekötött műkedvelői színi előadást rendez. Az előadás kezdete este 7 órakor.

Könyvkötősegedek táncvígalmá. A budapesti könyvkötősegedek szakönképző- és segélyegylete február 26-án a „Fővárosi iparosok köre“ összes termeiben IV. kerület, himzű-utca 5. szám alatt, előadásokkal egybekötött táncvígalmat rendez. Előadás kezdete 8 órakor, tánc kezdete 10 órakor.

Farsangi naptár:

Február.

- Budapesti artisták egyesületének bálja a Vigadóban.
- Műrajzok egyesületének bálja a Royal nagyszállóban.
- „Bohém-estély“ a városligeti új műcsarnok termeiben.
- Magyar gazdasszonyok álarcos bálja a Vigadóban.
- Technikus-bál a Royal nagyszállóban.
- A budapesti posta-tisztikar bálja a Vigadóban.
- Polgári iskolai tanárjelöltek hangversenyyel egybekötött táncszatólye a krisztinavárosi casinóban.
- A budapesti katolikus kör hangversenye.
- Gyógyászok bálja a Royal-szállóban.
- Tököllyi szerb intézet bálja a Vigadóban.
- Budapesti bádógossegedek bálja a VI-ik ker. terézvárosi casinó disztermében.
- Gépgyári tisztviselők bálja a Vigadóban.
- A IX-ik kerületi ferencvárosi asztaltársaság táncszatólye a Bakács téri polgári kör disztermében.
- A pesti izraelita nőegylet nagy álarcos bálja a Vigadóban.
- Nemzeti színház műszaki személyzetének bálja a Vigadóban.
- Medikus-táncszatóly a Royal nagyszállóban.
- Az asztalos ipartestület bálja a terézvárosi Kaszinóban.
- Gyermekbál és hangverseny.
- Szállodások, vendéglősök, koreszmárosok és pinczerek bálja a Royal szállóban.
- Fővárosi szegény gyermekkert bálja a Vigadóban.
- Vendéglősök és szállodások bálja a Royalban.
- Pestmegyei bál a Vigadóban.
- Első bolondestély a Vigadóban.
- Fővárosi hivatalosbál bálja a Vigadóban.
- Lakatos-bál a Vigadóban.
- Második bolond-estély a Vigadóban.
- Eintracht bolond-estélye a Royal nagyszállóban.
- A magyar tisztviselők Országos Egyesületének táncmulatsága saját helyiségeiben.
- Sütők bálja a Vigadóban.

Márczius.

- Iparos ifjak országos egyesületének jelmez-bálja.
- Athleta csónakda-piknik a Vigadóban.
- Hunnia evezős-egylet piknikje.
- Czukrász-bál a Vigadóban.
- Ügyészségi piknik a Vigadóban.
- Paraszt-bál a Vigadóban.
- A hétfői caroussel-társaság piknikje.
- Vas- és fémestergályosok bálja a Vigadóban.
- Képviselőházi piknik a Hungária szállóban.
- Huszárönkéntesek piknikje.

KÖZOKTATÁS.

Báró Eötvös József emléke. Az Eötvös-alapról elnevezett országos tanító-egyesület báró Eötvös József halálának évfordulója emlékére ünnepes közgyűlést tartott ma az Akadémia kistermében. *Zsilinszky* államtitkár elnöki megnyitóját után dr. *Bánóczy* József tanítóképző-intézeti igazgató olvasott fel szép emlékbeszédet báró Eötvös Józsefről. Azután a titkár olvasta föl a pénztári jelentést, végül pedig — a paedagogiumi ifjúság énekharának éneke után, *Móra* István olvasta föl erre az alkalomra irt hangulatos költeményét. A nagy és előkelő közönség *Bánóczyt* és *Mórá*t lelkesen megélejezte.

A fővárosi tanítók közgyűlése. Az új város-háza tanácstermében *Szöke* István elnöke alatt ma délelőtt tartotta tisztújító közgyűlését a budapesti tanítótestület. Körülbelül 150 fővárosi tanító és tanítónő jelent meg. Az elnöki jelentést *Szép* József titkár terjesztette elő, mely három esztendő működéséről számolt be, mely nagyon szűk keretben mozgott s a jelenlévők szerint nem felelt meg a tekintélyes testület erejének. E miatt *Peress* Sándor igazgató fel is szólalt s a fokozottabb tevékenységre vonatkozó indítványát el is fogadták. Az elnökség jelentését különben tudomásul vették, csupán *Györfi* József szólalt fel, és hevesen kikelt dr. *Gööz* József alelnök amaz eljárása ellen, hogy az ezredéves ünnepségek alkalmával a fővárosi tanítókat erősen meglecckéztette. Kérte tehát tiltakozó felszólalásának jegyzőkönyvbe vételét; de a gyűlés másfél év előtt történt dolgokra visszatérni nem akart s *Györfi* kívánságát nem teljesítette. *Cserhalmy* Ferenc pénztárnoki jelentése során előadta, hogy *vagyona a testületnek nincsen*, kiadásait nagyrészt a főváros által adományozott évi 300 forint segélyből fedezi, de mivel a megalakulás óta a tagok száma megüszörösödött, így a szükséglet is megnagyobbodott. Ez az oka, hogy működésük megbénult. Előadta továbbá, hogy a testületnek 750 forint 52 kr. bevételre és ugyanannyi kiadásra volt. Az ideki kiadást 602 frtra irányozták elő. Ezután a választások következtek. Elnök lett ismét *Szöke* István, alelnökök pedig *Komáromy* Lajos és *Nagy* László. Titkár *Szép* József, pénztárnok *Cserhalmy* Ferencz. Választottak még husz igazgatósági és tíz pötagot.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Rendjelek viselése. A király megengedte, hogy herceg Montenuovo Alfréd, második főudvarmester a királyi „Románia csillaga” rend nagykeresztjét és a királyi szíami koronarend I. osztályát, nagy-pponyi gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy a királyi porosz koronarend I. osztályát és a királyi „Románia koronája” rend nagykeresztjét, gróf Abensperg és Traun Ottó, ausztria-estei Ferencz Ferdinánd főherceg főudvarmestere, a Nagybritannia és Irország királynőjének, India császárnőjének hatvan évi uralkodási jubileuma emlékmémet, gróf Wolkstein-Trostburg Oszwald titkos tanácsos a királyi porosz koronarend I. osztályát, gróf Taaffe Amália asszony, Erzsébet főherceggasszony udvarhölgye, a királyi bajor Terézia-rend díszhölgyének címzet, aigenhorsti lovag Loebenstein Henrik udvari szertartás-igazgató a főudvarmesterei hivatalnál a királyi portugál „Villa-vicosai Miaszsonyunk”-rend középkeresztjét (a csillaggal), geisslinghofi lovag Imhof Miksa kormánytanácsos ugyanezen udvari főhivatalnál a kir. porosz vörös sasrend 3. osztályát és a kir. „Románia koronája” rend középkeresztjét; pesti Szegedy-Maszák Aladár udvari fogalmazó a királyi porosz korona-rend 3. osztályát, valamint a királyi „Románia csillaga” és „Románia koronája” rendek tisztí keresztjeit, Jaeger Oszkár és Rengiovis József udvari biztosok a királyi porosz korona-rend 4. osztályát és a királyi „Románia koronája” rend lovag-keresztjét, Stoeger Viktor udvari uti pénztárnok a Nagybritannia és Irország királynőjének, India császárnőjének hatvan évi uralkodási jubileuma emlékmémet, valamint a királyi „Románia csillaga” rend tisztí keresztjét, Hauptmann Ede udvari uti pénztárnok a királyi porosz vörös sasrend 3. osztályát, a császári királyi orosz Sz.-Szaniszló-rend 2. osztályát és a királyi svéd Wasa-rend 1. osztályú lovag-keresztjét; Röhrich Alfréd udvari fizető hivatali pénztárnok a királyi porosz korona-rend 3. osztályát; dr. Adensamer Tivadar, az udvari természetrajzi múzeum segédhivatalnok, a királyi román II. osztályú „Bene merenti” érdemémet; Zimmer Antal udvari expediciens az udvari gyógyszerárnál, a királyi porosz vörös sasrend IV. osztályát és a királyi „Románia koronája”-rend tisztíkeresztjét; lovag Ybl Lajos várkapitány Budapesten a királyi porosz vörös sasrend III. osztályát és a királyi „Románia koronája”-rend középkeresztjét; Roth Alajos udvari építészeti ellenőr a királyi porosz vörös sasrend IV. osztályát; hertelendi és vindornyalaki Hertelendy Zoltán és Radich Ákos udvari épi-

tészeti segédek a királyi porosz koronarend IV. osztályát és a királyi „Románia koronája”-rend lovagkeresztjét; Mrász Károly udvari kertész Budapesten a királyi korona-rend IV. osztályát; príleszi Prileszky Károly udvari gazdasági hivatali segéd a királyi porosz vörös sas-rend IV. osztályát, a királyi „Románia koronája”-rend tisztí keresztjét és a királyi szíami koronarend tisztí keresztjét; lovag Sulzbeck Ernő udvari gazdasági hivatali segéd a császári orosz Sz.-Anna-rend III. osztályú lovagkeresztjét; Martin Adolf udvari gazdasági hivatalistiszt és dr. Kromar Jenő udvari gazdasági hivatali asszistens a királyi porosz korona-rend IV. osztályát és a királyi „Románia koronája”-rend lovagkeresztjét; Hassreiter József ballet-rendező, Bayer József balletezene-igazgató és Rudolph Gyula színpadi felügyelő, az udvari Operaszínháznál a királyi szíami korona-rend tisztíkeresztjét; Skoda Rikárd főszakács a királyi szíami korona-rend lovagkeresztjét; Weber Emil főszakács a császári orosz „Kitűnő szolgálatokért” nagy ezüst díszérmét (a Szaniszló-szalagon és a királyi román koronás arany érdemérmét Haber Károly udvari asztalfelügyelő a királyi szász Albert keresztet, a királyi szerb Takova-rend V. osztályát és a királyi szíami korona-rend lovagkeresztjét; Scheinecker Ede hivataliszolga a főudvarmesterei hivatalnál a királyi porosz aranykoronás érmét; Grössl Ferencz preparátor az udvari természetrajzi muzeumnál a pápai Szt.-Szilveszter-rendet; Walter Venczel udvari gyógyszerári laboráns a királyi román koronás arany érdemérmét; Roiss Ferrncz hivataliszolga az udvari gazdasági hivatalnál a királyi román koronás arany érdemérmét és a királyi szerb arany érdemérmét; Czada József udvari háziszolga a királyi svéd koronás arany érmét; Szakáts Lajos komornyik a királyi svéd Wasa-rend 2. osztályú lovagkeresztjét; Császár Péter komornyik a királyi svéd koronás arany érmét; Crha Tamás komornyik a királyi porosz vörös sas érmét, a császári orosz arany díszérmét (a Szaniszló-szalagon) és a királyi szász Albrecht-keresztet; Matzke Károly ajtónálló a császári orosz „Kitűnő szolgálatokért” nagy ezüst díszérmét (a Szaniszló-szalagon) és a királyi svéd koronás arany érmét; végre Horváth János inas a királyi svéd koronás ezüst érmét elfogadhatóság és viselhetőség.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Lichovnik Antal zombolyai királyi járásbíróági telekkönyvvezetőt, jelenlegi alkalmazása helyén, a IX. fizetési osztály harmadik fokozatába telekkönyvvezetővé, a Kassai ítélőtábla elnöke Erdelyi Jenő kassai lakos végzetti joghallgatót a kassai ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségben díjas joggyakornokká nevezte ki.

Magyar név. Dr. Szilvó Andor szepes-váraljai polgármester, valamint Aranka, Malvin, Valéria, Irén, Hortenzia, Mária és Nándor nevű kiskoru gyermekei, továbbá Szilvó Mátyás szepes-váraljai földbirtokos s végül Szilvó Károly szepes-váraljai kereskedő és László, Károly, Lajos és Gizella nevű kiskoru gyermekei Szilvásvárra változtatták vezetéknevüket.

Uj anyakönyvvezetők. A belügyminiszter Zala vármegyében a baki anyakönyvi kerületbe Takács Imre helyettes körjegyzőt anyakönyvvezetővé, a bánok-szentgyörgyibe Szerdahelyi Elek segédjegyzőt s a légrádi anyakönyvi kerületbe Travnik Károly jegyzői irnokot anyakönyvvezető helyettesekké, Esztergom vármegyében a köhíd-gyarmati anyakönyvi kerületbe Petzina Sándor jegyzői irnokot anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Pályázatok. Felső-Szováthon (Kolozs megye) postamesteri, a breznóhányai (Bésztercebánya) járásbírósnál irnoki, a budapesti büntető törvényszéknél két bírói, az ósánczi (Brassó) vámhivatalnál két vámszedői, Bánffy-Hunyadon (Kolozs vá) közjegyzői, a miskolci törvényszéknél III. osztályú hivataliszolga, Nagyszebenben közj. állás, a nyáradászereadi (Marosvásárhely) járásbírósnál telekkönyvi átalakítói díjnoki, a temesvári törvényszéknél irnoki, a zombori (Szeged) ügyészségnél ügyész, a budapesti büntetőtörvényszéknél két aljegyzői állásra, a váci országos fejeztetnél gépezési, a nagykanizsai törvényszéki fogháznál fogházmesterei, a fehértemplomi törvényszéknél III. osztályú szolga, Ragyolcson (Nógrádmegye), Rába-Hidvégen (Vas megye), Felső-Porubán (Trencsénmegye), postamesteri állás van üresedésben.

Árverések a fővárosban. Soomossy Károly ingóságai Nagymező-utca 17. február 4. Mandl József ingóságai Rózsa-utca 74. és Ligetter 1. február 5. Stöhr Károly ingóságai külső Soroksári-ut 36. február 4. Szegő Izsó ingóságai Csengeri-utca 82. február 4. Bartos Károly Baross-utca 47. február 10. Sebesi Géza ingóságai Dohány-utca 54. február 4. Goldmann Ernő ingóságai Andrásy-ut 72. február 4. Pfender Ferencz fia ingóságai Izabella-utca 34. február 5. Biermann Armin ingatlana Kispesten február 16.

A vidéken. Varró Anna ingatlana Tompa-háton és Kistórvölgyben (Marosvásárhely) február 19. — Domsia Aron ingatlana Nagy-Selyken, Ingodályon és Istihán (Medgyes) február 22. — Liebermann Adolfiné ingatlana Tasnádon és Balázsházán (Tasnád) február 28. — Sztajcs Vászna ingatlana Szeferkenben (Pancsova) február 23. — Özevgy Nyilas Gáborné ingatlana Debreczenben márczius 28. — Herperger Mária ingatlana Tótteleken (Nagyvárad) márczius 14. — Kiss Mózes ingatlana Alsó-Szentmihályfalván (Torda) márczius 8. — Weinberger Imre ingatlana Kaposvároft február 28. — Postótzky Isván ingóságai Kiss Jobbágyin február 8. — Baghi Mihály ingatlana Felső-Dabason (Pestvidék) február 28.

NYILTTÉR.

ROYAL nagyszálló BUDAPESTEN.

Kugler-féle raklár a bodegában, naponta friss nagy választék eredeti bombonérokban. Legfinomabb csokoládé kisgyűben, nagyban árak mellett eladottnak. Színházi előadások után friss ételök, naponta hangverseny. **Schmitt Károly igazgató.**

KÖZGAZDASÁG.

Köszöntermelésünk.

A Magyarországon termelt szén mennyisége, melynek elszállítása a hazai vasutak forgalmában immár csaknem oly jelentékeny szerepet játszik, mint a gabona-szállítás, különösen ami a barna szén termelését illeti, a múlt évben is jelentékenyen emelkedett, amint ez a V. és K. K. által közölt alábbi összeállításból kivehető, melynek adatai egyébként, főleg 1897-re nézve, csak megközelítőlegesen becslések alapján vannak megállapítva.

Termelés métermázsákban:

a) Fekete köszén:

	1896	1897
	métermázsákban	
Dunagőzhajózási társulat pécsi bányái	6,000,000	6,300,000
Oszták-magyar államv. bányái	4,000,000	3,600,000
Kisebb bányák Tolna- és Baranya megyében	1,200,000	1,600,000
Összes köszén	11,200,000	11,500,000

b) Barnaszén és lignit:

	1896	1897
	métermázsákban	
Saigótarjáni társulat nógrád-megyei bányái	10,300,000	10,500,000
Ugyanannak petrózsényi bányái	3,700,000	3,500,000
Észak-magyarországi társaság.	3,600,000	3,600,000
Diósgyőri	2,900,000	3,000,000
Rimamurányi társulat	2,800,000	3,000,000
Urikán zsilvölgyi társulat (Lupény)	2,200,000	2,600,000
Magy. ált. köszénbánya társaság	3,600,000	3,600,000
Köszénbánya és téglagyár társaság rogi és annavölgyi bányái	1,700,000	2,500,000
Trifali társaság tokodi és eszögi (esztergomvidéki) bányái	1,200,000	1,500,000
Ajka	1,000,000	1,000,000
Lajta-Ujfalú	1,100,000	1,000,000
Brennberg	900,000	900,000
Sajó-Kaza	900,000	1,000,000
Kisebb bányák	1,000,000	2,000,000
Horvát-szlavon bányák	1,200,000	1,500,000
Összesen barnaszén	33,000,000	41,300,000

Összesen fekete és barna

szén együtt 49,200,000 52,800,000
tehát 1897-ben 3,600,000 q.-val, vagyis 1896-tal szember 7.7%-kal több.

Közgazdasági szempontból örvendetes jelenség továbbá, hogy ezen emelkedés, leszámítva a mintegy 1 1/2 millió q. magyar szénkivitelt (a sopron-megyei bányákból Ausztriába és az erdélyiekből a Balkánországokba) egyúttal a magyar szénfogyasztás emelkedését is jelzi, amennyiben 1897-ben évtizedek óta először történt, hogy a behozott idegen s főleg sziléziai szén mennyisége, az előző évhez képest, nem emelkedett, illetve ugy mint 1896-ban, csakis 17 millió q. volt (ebből 2 1/2 millió coaks). holott a behozott sziléziai szén mennyisége az utolsó évtizedekben egész 1896-ig, évenként 1—2 millió q.-val emelkedett.

Ebből látszik tehát, hogy a hazai szén mindkább tért foglal, illetve mindinkább pótolja a külföldit, habár ezen jelenség részben talán arra is vezethető vissza, hogy a múlt évben, különösen Porsz-Sziléziában nagyban emelkedett a szénkereslet, úgy, hogy ott a kiviteltre kevesebb maradt rendelkezésre.

Hogy mennyire emelkedett egyébiránt a szén-termelés és fogyasztás Magyarországon az utolsó 30 évben, ennek megítélésére nézve szolgáljon annak felemlítése, hogy akkor, 1868-ban csak 1.0 millió, 20 év előtt, 1878-ban (1873-ban és a következő években beállott némi visszaesés után) 1.6 millió és 10 év előtt, 1888-ban 2.5 millió q volt az összes hazai széntermelés a jelenlegi 5 és fél millióval szemben; s a sziléziai szénbehozatal pedig volt például 1882-ben 3, 1890-ben közel 7 és 1895-ben 15 millió, tavaly 17 millió p. Végül megemlítjük, hogy az oszták széntermelés 1897-ben a 300 millió q megközelítette, amienk tehát ennek még most is mintegy hatodrészt teszi.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, február 2. Májusi járadék 102.50, Ezüstjádék 102.50, Magyar aranyjádék 103.70, Oszták aranyjádék 103.90, Oszták hitelrészvény 229.25, Oszták-magyar államvasut 146.25, Déli vasut 35.80, Oszták bankjegy 170.10, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 170.05, Rövid lejáratu váltó Párisra 81.—, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.42 1/2, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 94.20, Laura-kohó 181.50, Harpeni 174.10, Olasz központi vasut 135.—, Török sorsjegy 114.75.

Az utótőzsdén: Oszták hitelrészvény 229.40, Oszták-magyar államvasut 146.25, Déli vasut 35.90, Magyar aranyjádék 103.70, Disconto-társaság 203.50, Szilárd.

Hamburg, február 2. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 309.—. Déli vasut 175.—. Az irányzat tartott.

Páris, február 2. Uj 3%-os francia járadék 102.10, 3%-os francia járadék 103.57, 3 1/2%-os francia járadék 106.80, Osztr.-magyar államv. 731. Déli vasut 194, Länderbank 489, Osztr. aranyjáradék 104.60, Déli vasuti elsőbbség 390.50, Alpési bánya 325.—, Török dohányrészvény 295.50, Török sorsjegy 113.—, Olasz járadék 93.70, Spanyol kölcsön 62.00, Meridional 674.—, Ottomán-bank 564.—, Debeers 784.50, Eaststrand 34.50, Chartered 80.50, Randfontein 51.—, Rio Tinto 719.50. Osztrák földhitelezet 1279.—. Szilárd.

New-York, február 2. (C. T. B.)

	február 2. cents	február 1. cents
Buza február	101 1/2	103 1/4
májusra	96 3/4	97
júliusra	89 3/8	89 7/8
Tengeri májusra	33 3/8	33 3/4

Chicago, február 2. (C. T. B.)

	február 2. cents	február 1. cents
Buza májusra	95 1/4	95 7/8
Tengeri májusra	28 3/8	28 3/4

Mezőgazdaság.

Pályázat erdősisítésre. A földmívelésügyi miniszter az országos erdei alaphól a magasabb hegysek fensikjain, gerincein vagy meredek oldalain előforduló közgazdasági érdekből erdészetileg mívelendő oly kopár területeknek beerdősítésére, melyeken hegyomlások, hó- vagy kőgörgöttek megakadályozása, szélvész és vizek rombolásának, valamint a futóhomok továbbterjedésének meggátálása végett az erdősítés közgazdasági szempontból szükséges, az 1898. évre hat nagyjutalmat tűzött ki a 1000, 800 és 500 korona, továbbá hat elismerő jutalmat a 400, 200 és 100 korona. E jutalmakra mindama erdősítések versenyezhetnek, amelyek a folyó évben nem állami költségen fogantatottak. A pályázók a tavaszi erdősítést július végéig, az őszt deczember 25-ig kötelesek a földmívelésügyi miniszteriumban bejelenteni. A jutalmakat 1901-ben adják ki.

Gyümölcsfatenyésztési tanfolyam néptanítók részére. A földmívelésügyi miniszter intézkedése folytán az idén is tartanak tiznapos fatenyésztési tanfolyamot a tavasszal Budapesten, Keszthelyen és Kolozsvárott ama néptanítók számára, akik községi faiskolát kezelnek. A tanfolyamokra 20—20 tanítót vesznek fel. A kérvényeket február 28-ig a földmívelésügyi miniszterhez kell beadni. A tanfolyamra felvett tanítók 15 forint uti- és 15 forint ellátási átalányt kapnak. E tanfolyamok mindegyikére a tanítókon kívül még négy oly hallgató is felvétetik, akik földbirtokosok, gazdatisztek, vagy kertészek, ez utóbbiak azonban állami segélyben nem részesülnek.

Tejszövetkezetek egyesülése. A Központi Tejszövetkezet és a Gazdák Budapesti Tejszövetkelete, mint szövetkezet ma kimondották a külön-külön tartott közgyűlésen, hogy fuzionálnak. Az egyesülés célja, hogy a nagy üzletkiadást apaszszák azzal, hogy a forgalomba több tejet vonjanak be, hogy olyan minőségű tejet árússanak, amilyet egyéb üzletek nem nyújthatnak.

A dohány mint évelő növény. A „Magyar Dohányújság” mai száma egy levelet közöl Ausztráliából, Melbourneból, hol Lantay Iván hazánkfiá tartózkodik s leveleiben leírja, hogy Daróczy Vilmosnak az a felfedezése, mely szerint a dohány évelő növény és dugványozásról is szaporítható: az általa végzett kísérletnél fényesen beigazoltatott, amennyiben ott a múlt évben az ugynevezett „Blue Mould” dohánypalántákat, míg Lantaynak dohányültetvénye, melyet a Daróczy felfedezése nyomán a másodéves dohánytökekről nevelt, a legszebben diszlik. Kísérleteket tett a dugványozással is, amellyel szintén szép eredményt ért el, mert a dugványokból kifejtett palánták sokkal szebbek, erősebbek, mint a csak most kiültetendő melegágyi palánták s a dugványokon a „Blue Mould” sem jelenkezett eddig. Daróczynek eme kettős felfedezése Ausztráliában nagy feltűnést keltett, annyira, hogy Viktoria állam kísérleti telepén másfél hold területtelletett ki ezen felfedezések kísérletezések céljából.

Ipar és kereskedelem.

A magyar malmok ellen. Az alsó ausztriai malmok szövetkezete, mint Bécsből táviratozók, ma gyűlést tartott. Sturm előadó hevesen megítámdta a magyar nagy-malmokat és kijelentette, hogy az osztrák malmoknak sike-

rült az örlési forgalom kérdésében győzelmet kivívniok, amennyiben az örlési forgalmat nem-sokára beszűntetik, igaz, hogy kárpótlásul a magyar értékpapírokat felmentik a járadék-adó alól. A szövetkezet az osztrák vasutügyi miniszteriumnál kéri fogja a magyar malmok számára biztosított tarifakedvezmények eltörlését. Az örlési forgalom tekintetében a mezőgazdasági egylet határozatához járult hozzá és a kormányt az örlési forgalom azonnali megszüntetésére fogja kéri.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank részvényeseinek 1898. január 26-ikán tartott rendkívüli közgyűlésének határozatai a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék által már bejegyeztettek.

Ezáltal azon egyezmény, mely ez intézet közöi egyrészt s ama consortium között, melyhez az Union-Bank s a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó bank, a Magyar agrár- és járadék-bank, a Banque de Paris et des Pays-Bas, Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France, a Heine et Comp. czégek tartoznak, másrészt a tőkefelemelés keresztülvitelét illetőleg létrejött, ténynyé válik. Ez egyezmény értelmében az említett consortium, melyhez német és hollandi czégek is tartoznak, átveszi a Magyar jelzálog-hitelbank által kibocsátandó 47.000 darab új részvényt, levonásával azoknak a daraboknak, melyeket e részvényekből a Magyar jelzálog-hitelbank részvényesei igényjoguk gyakorlásában a közgyűlés által meghatározott feltételek mellett átvesznek.

Az igényjog gyakorlása e hónap 5-ikétől 21-ikéig terjedő időközben a részvényesek szabad választása szerint történhetik s az erre vonatkozó hirdetmény a legközelebbi napokban fog közzététetni.

Az Osztrák-Magyar Bank február 3-án este fél hét órakor tartja XX. rendez évi ülést (bank-épület, Strauchgasse 4.) A közgyűlés határozatképességéhez száz tag jelenléte szükséges.

Budai hegypálya. E társaság ma tartotta közgyűlését. Az igazgatóság jelentése szerint a pályán a lefolyt évben 396,070 polgári és 75,327 katonai egyén közlekedett, akik összesen 33,546 forint 38 krajczár vitelbért fizettek. Az 1896. évvel szemben tehát 12,279 forint 30 krajczárnyi kisebb bevétel jelentkezik. Javasolja az igazgatóság, hogy az újító-és helyreállítóalap részére 3000 frt járulékalapítások meg. A részvények után való osztalékul az igazgatóság 10 forintot hoz javaslatba, a kisorsolt 192 darab részvény után pedig egyenként 4 forintot. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a fölmentvényt megadta.

Szegedi kereskedelmi és iparkamara. A kamara tegnapi tartotta januári ülését Gál Ferenc elnöklése alatt. Az ülés lefolyásáról a következő értesítést vesszük: Tudomásul vette a kamara, hogy az elnökség figyelmeztette az érdekelteket a szédelgő kiállításoktól való távolmaradásra és arra, hogy a szédelgő ügynökök által valósággal árusított kiállítási kintünetések használatosa tilos. Tárgyalta és tudomásul vette a teljes ülés a kereskedelemügyi miniszter leiratát, melylyel jóváhagyta a kamara 1898. évi költségvetését és az illetékkulcsot az eddigi 3 százalékból engedélyezi. A kamara előirányzott bevételei 18.478 forintot, kiadásai 18.321 forintot tesznek, amiből kereskedelmi, ipari és szakiskolai czélokra szolgál 4000 forint. Tudomásul vette a teljes ülés a kamara múlt évi jelentésére vonatkozólag érkezett leiratot. E szerint a belügyminiszter tárczájának hatáskörét érintőleg fölvelet egyesülési és gyülekezési jog szabályozása a belügyi miniszteriumban már is tanulmány tárgyát képezi, ami pedig különösen a munkások gyülekezése és egyesülése tekintetében főnálló tilalmat illeti, ezt a belügyminiszter is czéltalanannak tartja és azt már legközelebb hatályon kívül fogja helyezni. Javaslatot tett a teljes ülés a Bács-Bodroghmegyében létesülő két új ipartestület, a jankováci és hácsalmási ipartestületek alapszabályainak megerősítésére. Végül az 1897. évi zárszámadásokat terjesztette elő az elnökség és a teljes ülés kiadta azokat megvizsgálás és jelentéstétel végett a számvizsgáló bizottságnak. A kamara 1897. évi bevétele volt 19.177 forint 94 krajczár, tiszta vagyona 1897. év végén 29.743 forint 3 krajczár, nyugdíjalapja 16.659 forint 98 krajczár.

Beteg munkások segélyalapja. A budapesti kerületi betegsegélyző pénztár, amelynek évi költségvetése immár elérte az egy millió forintot, az igazgatóság indítványára a betegeskedő munkások érdekében igen üdvös mozgalmat indított meg. A pénztár ugyanis a fennálló szabályok értelmében csak husz héten át segélyezheti beteg tagjait s azontul kénytelen őket — esetleg a legnagyobb

nyomor és szenvedésben — magukra hagyni. Ezen kényszerűséggel szemben a pénztárt vezetők arra határozták el magukat, hogy a husz héten túl betegeskedő munkások segélyezésére külön alapot fognak gyűjteni. A kibocsátott gyűjtővelemek még csak igen kis száma érkezett vissza, amiért is a gyűjtő-bizottság sürgősen felkéri az érdeklődőket, hogy a kezeik között lévő gyűjtővelemek minél előbb sziveskedjenek visszaküldeni.

Budapesti konzum-sertés vásár, február 2. A ferencvárosi petrolumraktárnál levő székes-fővárosi konzum-sertés vásárra 1898. február 1-én érkezett 739 drb. Készlet február 1-éről 154, darab felhajtás — drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 893 drb.; elszállítatlan maradt 689 drb. Napi árak: 120—180 kilós 50—52 kr., 220—280 kilós 50—52 kr., 320—380 kilós 49—51 kr., öreg nehéz — kr., malacz 38—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Közlekedés.

Orosz-chinai vasut. Pétervárról táviratozók: A chinai keleti vasutat két vonal fogja összekötni az orosz vasuti hálózattal. Az első, a Baikalon túli vasut, Ochoni állomástól 400 verstnyire, a másik az Usuri vasut Nikolskoje állomásától 95 verstnyire a Mandsu ország keleti határáig fog vinni. A közlekedésügyi miniszterium elhatározta, hogy a két vasut részére a következőket adja: a baikalon túli vasutnak 44 nyolczkereű lokomotívot, 40 személyszállító és 458 teherkocsit, végül 453 lapos kocsit. Az Usuri vonalnak pedig 10 lokomotívot, 18 személyszállító, 149 podgyászokocsit és 50 lapos kocsit.

Közvetlen személy- és podgyász díjszabás. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magyar királyi államvasutak és a magyar-horvát tengerhajózási részvénytársaság állomásai közti forgalomban folyó év márczius 1-én közvetlen személy- és podgyász díjszabás lép életbe, melynek alapján egyrészt a magyar királyi államvasutak Budapest és Zágráb állomásai, másrészt pedig a magyar-horvát tengerhajózási társaság Abbazia, Castelnovo, Cattaro, Czirkvenicza, Lussinpiccolo, Metkovicz, Pola, Ragusa, Spalató, Sebenico, Zara és Zengg állomásai közti forgalomban közvetlen kombinált vasuti-és hajójegyek adtnak ki; a podgyász is közvetlenül elszámoltatik.

A Balatonparti vasut ügyében a veszprémi városi érdekeltség vasárnap délután a veszprémi városházán értekezletet tartott, amelyen mintegy háromszázán jelentek meg. Tudvalevő, hogy nemrég a zalavármegyei érdekeltség is tartott gyűlést, elhatározván, hogy a vasut kiépítése ügyében megteszi a kellő lépéseket. A veszprémmegyei érdekeltség kimondotta a zalamegyei mozgalomhoz való csatlakozását, elhatározván, hogy a vasut Veszprémből kiindulól, Szent-király-Szabadja, Vörösbény és Balaton-Almádi községek érintésével vezettesék a Balaton partja felé s aztán a part mentén Keszthelyig. Az értekezlet elnöké Reé Jenő Nagy-birtokost, jegyzökké pedig Szeredai Leót és Szeglethy Györgyöt választotta meg. Aztán pedig alakított egy ötven tagból álló végrehajtó bizottságot.

Kereskedelmi cégjegyzések.

- a) Uj czégek.
- Budapesti törvényszék: Breuer Gusztáv gabonakereskedő Budapest.
 - B-Gyarmat: Illovszky János vegyeskereskedő Losonc.
 - Kecskeméti: Ág Béla fűszerkereskedő Kecskemét.
 - Pozsony: Braun Vilmos vegyeskereskedő Pozsony.
 - R-Szombati: Gróf Serányi Béla nagybirtokos és mlom-tulajdonos Putnok.
 - Szabadkai: Derner József rőfőkereskedő Szabadka.
 - Marotvánszky Dusan vegyeskereskedő Mohol.
 - Szamer Herman vegyeskereskedő B-Feketehegy.
 - Wellesz Zsigmond gabona-és terménybizományi üzlete Szabadka.
 - Veszprém: Weiss Lipót kárpitos és butorkereskedő Veszprém.
- b) Czeletörlések.
- B-Gyarmathi törvényszék: Okoltsányi Lajos Salgótarján.
 - B-Szombati: Glück Simon Bagiyasalf.
 - Rósszhegyi: Steiner Elias Klenóc.
 - Löv Minna L-Szt-Miklós.
 - Lázár Strausz Námeasztó.
 - Pollácsak Miksa Hibbo.
 - Janovják István Botró.
 - Schosberger Simon Bajmok.
- c) Czegetváltozások.
- Szolnoki törvényszék: Szolnoki önségélyző egylet, miatt szövetkezet, Szolnok.
 - Jubász Ignác, Bodnár Antal.

Balázs Antal cégjegyzésre bejegyeztetik.
Budapesti Budapest-Lajosmizsei helyi érdekű vasút, Budapest. Landmann Ede és Vas E, Ferenc igazgatósági tagok cégjegyzésre bejegyeztettek.
 d) **Új részvénytársaságok és szövetkezetek.**
Nyitrai törvényszék: Vsszele-Vakovicz-Tyapko községi hitelszövetkezet Vsszele.
Pécsi Mohácsi kölcsönös segélyző egyesület, mint szövetkezet, Mohács. Elnök: Jagics József, vezérigazgató: dr. Medgyesi Béla.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, február 2.
 A mai ünnepi magánforgalomban igen csekély üzlet mellett az irányzat tartva maradt. Kötetett: Osztrák hitel. 363.90—364.75, Magyar hitel. 385.25—385.50, Közuti vasut 408.50—407.50, Osztr. hitel. zárul 364.60.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Szesz.

Berlin, febr. 2. Szesz helyben 41.20 márka — 24.33 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literszázalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.
 Stettin, febr. 2. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 41.— márka = 24.11 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.
 Boroszló, febr. 2. Szesz (50-es) pr. február 56.90 márka = 34.63 frt; szesz (70-es) pr. február 39.50 márka = 23.23 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.
 Hamburg, február 2. Szesz február 21.—márka = 12.35 frt; febr.—márcz. 20.75 márka = 12.40 frt; márcz.—ápril 20.25 márka = 11.91 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.
 Páris, febr. 2. Szesz folyó óra 44.25 frk = 23.33 frt; márcz.-ra 44.— frk = 23.19 frt; májustól négy óra 43.25 frk = 22.80 frt; 4 utolsó óra 39.75 frk = 20.96 frt. Az árak 10,000 liter százelekonként 1/4% leszámítással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55.

Cukor.

Páris, febr. 2. Nyerscukor (88 fok) kész áru 28.—28.50 frk, fehércukor február 30.75 frk, márcziusra 30 7/8 frk, májustól 4 óra 31.50 frk, októbertől 4 óra 29.75 frk. Finomított készáru 101.—101.50 frk.
 London, febr. 2. Jávacsukor 10.75 shilling, nyugodt.

Olajok.

Páris, febr. 2. Repceolaj folyó óra 52.— frk (= 24.47 frt); márcz.-ra 52.25 frk (= 24.59 frt); májustól 4 óra 53.25 frk (= 25.07 frt); négy utolsó óra 53.75 frk (= 25.30 frt). Árak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.
 Hamburg, febr. 2. Repceolaj helyben 54.—márka (= 31.75 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.
 Köln, febr. 2. Repceolaj májusra (fordóval). 56.50 márka (= 33.23 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Petroleum.

Hamburg, febr. 2. Petroleum helyben 4.80 márka = 2.82 frt.
 Antwerpen, febr. 2. Petroleum fin. helyben 14.25 frank = 6.77 frt.
 Bréma, febr. 2. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.91 frt.
 Newyork, febr. 2. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadélphiában 5.35 cents; United Rife Line. Certificate márcziusra 65.—; Nyers petroleum márcziusra 5.95 cents.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Boroszló, február 2. Buza helyben 18.80 márka (= 11.05 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márka (= 10.99 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.76 frt.) Zab helyben 14.10 márka (= 8.29 frt.) Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.91 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.
 Hamburg, február 2. Buza holsteini 178—188. márka (= 10.47—11.05 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márka (= 8.23—8.82.) Rozs orosz 107—108 márka (= 6.29—6.35 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.
 Páris, február 2. (Megnyitás.) Buza folyó óra 28.75 frank (= 13.70 frt.). Buza márcziusra 28.75 frk (= 13.70 frt.). Buza márcz.-tól 4 óra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza májustól 4 óra 27.75 frank

(= 13.22 frt). Rozs folyó óra 17.60 frank (= 8.38 frt). Rozs márcziusra 17.60 frank (= 8.38 frt). Rozs márcz.-tól 4 óra 17.75 frk (= 8.44 frt). Rozs májustól 4 óra 17.25 frank (= 8.21 frt) Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, február 2. (Zárlat.) Buza folyó óra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza márcziusra 28.50 frank (= 13.58 frt). Buza márcz.-tól 4 óra 28.30 frank (= 13.49 frt.) Buza 4 óra májustól 27.60 frank (= 13.15 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, február 2. (Zárlat.) 4-2% papíráradék 102.50, 4-2% ezüstjárdék 102.50, 4% osztr. aranyjárdék 103.90, 4% magyar aranyjárdék 103.70, osztrák hitelrészvény 229.20, magyar korona-járdék 100.10, déli vasut 35.80, osztrák-magyar államvasut 146.20, Károly Lajos-vasut —, orosz bankjegy 216.70, bécsi váltóár 170.05, 4% új orosz kölcsön 100.25, magyar beruházási kölcsön 103.—, olasz járdék 94.20. Kassa-oderbergi vasut —. Az irányzat szilárd.
 Berlin, február 2. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 229.10, Magyar koronajárdék 100.10, déli vasut 35.80 osztrák-magyar államvasut 146.20. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 2. (Zárlat.) 4-2% papíráradék 87.—, 4-2% ezüstjárdék 87.10, 4% osztr. aranyjárdék 103.95, 4% magy. aranyjárdék 103.55, magy. koronajár. 100.—, osztr. hitelrészv. 308.50, osztrák-magy. bank 795.—, osztr.-magy. államvasut 296.12, déli vasut 72.20, Elbe-ölygyi vasut 229.—, bécsi váltóár 170.05, londoni váltóár 20.432, párisi váltóár 81.—, bécsi bankverein 226.—, villamos részvény 143.75, alpesi bányarészvény 125.—, 3% magyar aranykölcsön 91.20. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 2. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 308.87. Déli vasut 72% Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 2. (Utótőzsde.) Osztr. hitelrészvény 380.87, osztrák-magyar államvasut 296.—, Déli vasut 72.50.

Hamburg, február 2. (Zárlat.) 4-2% ezüstjárdék 87.—, osztrák hitelrészvények 308.75, osztrák-magyar államvasut 740.—, déli vasut 174.—, olasz járdék 94.30, 4% osztr. aranyj. 103.65, 4%-os magyar aranyj. 103.80. Az irányzat szilárd.

Páris, február 2. (Zárlat.) 3% francia jár 103.57, 3 1/2% francia jár. 106.80, olasz járdék 93.70, Osztrák földhitelrészvény 1279, Osztrák-magyar államvasut 731.—, Francia törl. járdék 102.10 4% osztrák aranyjárdék 104.60, Ottoman-bank 564.—, dohányrészvény 295.50, párisi bankrészvény 929.— osztrák Länderbank 489, alpesi bányarészvény 325.—. Az irányzat szilárd.

London, február 2. (Zárlat.) Angol consolok 112.5/8. déli vasut 7.50, spanyol járdék 61.25, olasz járdék 92.7/8, 4% magy. aranyjárdék 101.50. 4% rupia 63.7/8, Canada pacificvasut 90.75, leszámítási kamatláb 2 3/4, ezüst 26.1/16. Bécsi váltóár 12.14. Az irányzat nyugodt.

New-York, február 2. ezüst 56.75.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirat jelentése 1898. február 2-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.
Arvadarája	61.0	1.4		Póta	66.9	5.9	
Selmeczbánya	62.4	2.6		Losina	61.7	10.2	
N.-Szombat	62.8	4.8		Sarajevo	69.3	1.5	
Magyar-Ovár	64.0	3.2		Torino	68.9	7.0	
O-Gyalla	63.6	3.9		Florenca	66.6	5.2	
Budapest	63.8	4.1		Róma	68.4	9.0	
Sopron	62.6	5.4		Nápoly	61.6	10.0	
Herény	64.6	1.4		Brindisi	60.5	6.2	
Keszthely	65.3	3.0		Palermo	74.6	8.2	
Zágráb	67.1	1.0		Malta	59.8	13.9	
Fiume	65.9	2.0		Zürich	68.9	3.6	2
Cikvenca	68.3	3.0		Biarritz	73.6	9.3	
Pancsova	67.6	1.3		Nizza	66.7	5.8	
Arad	68.4	0.5		Páris	64.8	8.9	4
Szeged	65.9	2.1		Kopenhága	51.6	4.1	
Szolnok	62.6	5.4		Hamburg	49.8	8.0	16
Eger	63.6	1.0		Berlin	51.2	9.7	6
Debrecen	63.7	2.0		Christiansund	59.2	3.0	15
Késmárk	61.7	2.3		Stockholm	52.7	0.7	
Ungvár	63.9	0.8		Szent-Pétervár	34.8	0.8	1
Szatmár	64.6	1.2	1	Moszkva	49.5	8.6	
Nagy-Vár	65.9	1.0	1	Varsó	58.1	5.0	
Kolozsvár	66.2	2.4		Kiev	55.9	0.7	
Nagy-Szeben	66.5	0.4		Odessza	—	—	
Bécs	61.3	8.8		Sulina	64.1	4.3	
Salzburg	64.7	7.2		Szofia	67.0	9.8	
Klagenfurt	69.2	3.4		Konstantinápoly	63.0	4.6	

A keleti depresszió már elvonult, de az északi depresszió mélyebb lett és hatását kiterjeszti nemcsak Északra, hanem Közép-Európa is. A légnyomás Dél-Európában növekedett, délnyugoti maximuma azonban gyengült.
 Az időjárás Európaszerte enyhé és talányomán eset. A nagy nyomási különbségek következtében Angliában és Németországban viharos szelek uralkodnak.
 Hazánkban a hőmérséklet kissé süllyedt ugyan, de mind a mellett még sokkal magasabb normális értékű. Az eső többnyire megszünt, avagy csak nyoma volt az utóbbi 24 órában. A szelek is gyengültek.
 Elénk nyugati szelekkel, enyhé és esős idő várható.

MINDENFÉLE.

Képes levelezőlapok. Nem is olyan régen eszébe jutott valakinek, hogy levélbélyeget gyűjtsön és ma már a bélyeggyűjtés általános. Ujabb időben azonban a gyűjtésnek új neme jön divatba: a képes levelezőlapoké. Képes levelezőlapok alig két évtized óta vannak. 1872-ben nyomatott ugyan egy papírkereskedő levelezőlapokra képeket, de utánzókra csak nyolcz év múlva talált. Eleinte csak reclam-célokra használták fel, később egyes nevesebb nyaralótelepek, fürdőhelyek tájképeivel látták el a levelezőlapokat. Nagyobb lendületet csak 1885-ben vett a képes kártyák ügye, mert ekkor ugy Ausztria-Magyarországban, mint Németországban megengedték magánosoknak is levelezőlapok gyártását. A legtöbb levelezőlapgyűjtő Németországban van, mit az bizonyít, hogy ott már külön szaklapjuk is van, sőt kereskedők is akadnak, kik tisztán ily levelezőlapok eladásával foglalkoznak. De már nálunk is elegenden gyűjtik nagy szenvedéllyel a szebbnél-szebb képeket. A gyűjtők számának szaporodásával szaporodnak a levelezőlapok is. Svájcban, Németországban alig van oly városka, melynek nevezetességei ily módon meg ne lennének örökítve, de mi se maradunk sokkal hátrább e tekintetben. Csupán Angliában és az amerikai Egyesült-Államokban van kevés képes levelezőlap, mert ott levelezőlapokat csak a posta készíthet. A gyűjtést különösen nagy kedvvel űzik a hölgyek és a diákság. Nálunk a legtöbb embert a millenárius levelezőlapok készítették a gyűjtésre, melyek olcsóságuk miatt nagyon alkalmasak a cserélésre. Most már meghonosultak a könyvkereskedők kirakataiban a „Postkarten-Album“-ok is.

Egy hercegnő toltettefel. Bécsben most ki van állítva Adelheid schauburg-lippe hercegnőnek, a württembergi királynő nővérének kelengyéje. A hercegnő tudvaleg a szász-altenburgi trónörökösöz meg nőtül. Harmincz toltetteje közül a legnagyobb feltűnést kelti a mélyen kivágott, fehér selyem menyasszonyi ruha, melynek devantja kötéyszerűen valódi csipkével van garnivozva és mirtus-bordure-rel szegélyezve. Egy elefánt-csontszinű bársonyruha hermelin-cape-pal az altenburgi bevonulásra van szánva, míg az első templombamenetelre ibolyaszinű faille-ruha készült lila bársonykabáttal, chenille-gallérral és hasonló kappal és karmantyúval. Az estélyi öltözékek közül különösen szépek: egy sárga moirée-ruha chenille-tüllel, ibolya-bokrétákkal, egy rózsaszínű ruha sárga csipke-treuxvel, egy világoskék selyemruha ibolyaszinű bársonyuszályiával, egy sötétrózsaszínű bársony-toilette czobolyprémmel és egy fehér selyem ruha világoskék taffet-övel. A menyasszony édesanyján, Bathildis hercegnőn az esküvőn világoslila moirée-ruha lesz gyémántokkal teleszórt derékkal és lila orchideákkal, míg Alexandra hercegnő, a menyasszony legfiatalabb testvére, világoskék túll-ruhát ölt halvány rózsaszín virágokkal.

Mennyibe kerül egy távirat Kiau-Csaung? Alig van fogalma bárkinek is arról, hogy mekkora összegeket fizet Németország, különösen a német külügyi hivatal, a németek legujabb birtokára, Kiau-Csauba küldendő táviratokért. Egy tíz betűs szóért, vagy három számért Koréába nem kevesebb, mint hét és félmárkát fizetnek, tehát egy tíz szavas, azaz a legkisebb távirat 74 márkába kerül. Ha tekintetbe vesszük, hogy tíz szó alig elégséges a címre is, akkor senki sem fog csodálkozni azon, hogy a táviratváltások Chinába naponta több mint 3000 márkába kerülnek. A táviratok Londonon keresztül Amurba s onnan Pekingbe érkeznek. Egy úri ember, akinek a fia, mint magasabb rangú katonatiszt Kiau-Csauba utazott, a múlt hónap 29-én fia születésnapjára üdvözlő táviratot akart küldeni. A midőn a 17 szavas táviratot átadta a távirati hivatalnoknak, ez kijelentette, hogy a távirat 125 márka és 80 fillérbe kerül, szavankint tehát 7 márka 40 fillérbe. A különben jómódu úri ember erre lemondott a távirati szerencsekívánatról. Megjegyeztük még, hogy ez a kabelvonal gyakran megszakad és ekkor a hivatalos táviratokat Kelet-Indián keresztül a német consulátusok útján közvetítik tovább.

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICZ SZ. KÁZMÉR REGÉNYE
oroszról fordította SZABÓ ENDRE (15)

Később egy ismerősünk utján Nágya írásbeli, másoló munkát kapott s most már második éve ezzel foglalkozik. Olgának soha még eszébe sem jutott, hogy munka után lásson. Ő szereti a társaságot, szeret mulatni, szereti, ha udvarolnak neki s a napokban bevallotta nekem, hogy az ő ideálja: férjhez menni valami gazdag emberhez, hogy a maga fogatján kocsi-kázhasson. Ha eljön hozzánk Doronyin, Olga mindig erős vitába keveredik velem, de ez a vita soha semmi eredményre sem vezet s mind a ketten haragosan válnak el egymástól.

„1885. február 5. Akivel a multkor naplórést végeztem, azzal kezdem most: Doronyinnal. A napokban eljött hozzánk s azt kérdezte, nem akarok-e elmenni *ő* hozzánk. Ez alatt ő néhány elvtársát értette, akik a Pétervári Oldalon laktak. Én azt hittem, hogy mama el nem bocsát, de azért elkezdtem tőle kérdezkedni, bár tudtam, hogy haszontalanul. Kisült azonban, hogy mama nagyon tudja becsülni Doronyint s szívesen elérgette vele azzal a kikötéssel, hogy aztán kísérjen vissza haza. Felültünk a lövonatu vasútra és elmentünk. Utközben kérdezősködtem Doronyinnal az ő ismerősei felől, de ő leginkább hallgatott, kellelően felelt s azt mondta, hogy csak úgy szerezhettünk azok felől megfelelő fogalmat, ha közelebbről megismerkedünk velök. Végre megállt a lövonatu, mi leszálltunk, átmentünk két, három utcán s beértünk egy udvarra, amelyen néhány fából csinált szárnyépület volt.

Bemenve egy ilyen szárnyépület kapuja alá, Doronyin nem csengetett, mert az ajtó nem volt bezárva s felvezetett engem az első emeletre. Egy kis előszobában levetettük felső ruhánkat, láttam, hogy ott már sok ilyen felső ruha függ a fogason, aztán bementünk egy-egy iskola-osztályhoz hasonló szobába. Doronyin mindjárt fel is világosított, hogy ez tényleg iskola-osztály s hogy itt tanulnak a környék szegény gyermekei. A szobában néhány, többnyire fiatal ember volt: némelyek egyik-másik szögletben ültek, mások járkáltak és beszélgettek. Doronyin megismertett egy-néhányat, aztán bevezetett a műhelybe. A műhelyben egy középkori urat és két foketeruhás, kötényes kisasszonyt láttunk. Mindnyájan valami deszkát gyalultak, de amint mi beléptünk, abbahagyták a munkát s elkezdtek a műszereket összerakni. Egy fiu behozta az előszobából az ur felöltőjét s feladta azt neki, aki sietve felöltvén azt, elment egy hátsó ajtón. Megkérdeztem Doronyintól, hogy ki ez az ur? Az egy intelligens újságíró ur volt, aki meg akarta tanulni az asztalos mesterséget. A kisasszonyok pedig, akik vele dolgoztak, azok felsőbb iskolai növendékek voltak. Doronyin büszkén mutatott nekem néhány asztalosmunkát, mely az ő műhelyükben készült; volt ezek közt kis szék, pad, konyha-polez és asztal. Én megirigyeltem a kisasszonyokat, akik képesek ilyen nehéz munkát végezni, tudniillik voltaképpen csak az izmaikat irigyeltem, de másként arra gondoltam, hogyha ők akadémiai tanulók, akkor másképpen is tudnának hasznosak lenni, nevezetesen speciális tanulmányaikkal. A műhelyből egy ajtón át keskeny, meglehetősen sötét szobába értünk; ebben lakott Doronyin, mikor Pétervárra jött. Ebben a szobában egy alacsony, de jól megtermett férfit láttunk, aki egy tüke mellett ült s szöveget vert egy cipőbe.

— Jó napot, Iván; mi újság? — szólt Doronyin, leülvén ehhez az emberhez.

— Semmi különös. Itt van egy levél. Olvasd el, — felelt az, levéve egy nagy betűkkel, szabálytalanul beirt papirdarabot az ablakpárkányról, melyen különféle csizmadia-kellékek és műszerek hányódtak.

— Á—! kiáltott fel Doronyin, — kezébe véve a levelet.

Ez alatt a férfi tovább dolgozott:

— Tudja kérem, ez T.-től való — szólt Doronyin — talán érdeklődik iránta?

Mint hogy egy igen nagynevű író nevét említette, akinek műveit olvassa egész Orosz-

* Bizonyosan a Tolsztojt.

Fordító.

ország, én gyorsan elvettem tőle a papirdarabot s elkezdtem azt olvasni.

A levél egyszerű, üzleties hangú volt. Valami urról volt benne szó, aki Moszkvába jött s az író előtt elmondta, hogy kétségei vannak az élet iránt. Ez az ur visszatért Szent-Pétervárra, tehát gondoskodni kell valahogyan róla. De mert nem ismertem a kör belső életét, hát határozottan nem értettem semmit sem a nagy író-művész leveléből. Mindazáltal nagyon érdekelt maga a levél az ő nagy, pálcákhoz hasonló betűivel, melyek hanyagul voltak odavetve a papírra. Érdekelt a durva papirdarab is és azt gondoltam magamban ime, hát így és ilyen papírra is a mi hírneves írónk. S nekem nagyon tetszett ez a megható egyszerűség.

Mig én a levelet nézegettem, az alatt Doronyin két kezével a térdeire támaszkodva, kárdatlan nézett szét. Az ismeretlen férfi meg szorgalmasan kopácsolta a szőnyeget.

— Mikor leszel készen? — kérdezte Doronyin, a munkára intve.

— Talán ma — felelt az.

— Magának csinálja, vagy eladásra? — kérdeztem én.

— Magamnak.

— Mi mindent magunknak készítünk — magyarázta Doronyin — az én bluzomat is egy hozzánk tartozó leány varrta. No, jertünk a közös terembe. Ma felolvasás lesz.

Felkelt s én szótlanul követtem őt.

A közös teremben már gyülekeztek. Volt ott néhány feketébe öltözött leány is, akiken meglátszott, hogy akadémikusok, több diák és másféle fiatal ember. A terem közepén egy asztal állt két gyertyával, amellel ült egy fiatal ember, a felolvasó. A leghátulsó szögletben, mintha el akarna rejtőzni, egy szőke, középkori ur ült bársony kabátban. Feltűnt nekem az ő szép, lágy vonás, szomorú arca s eszembe jutott, hogy a tavalyi képzőművészeti kiállításon láttam egy arczképet, mely ehhez az urhoz hasonlított.

— Nem N. ez az ur? — kérdeztem csöndesen Doronyintól.

— De ő! Ismeri őt?

— Igen, az arczképe után. A kiállításon láttam.

— A művész, aki őt lefestette, szintén a mi emberünk. Meglehet, hogy el is jön ma. Halljuk!

Elkezdődött a fölolvadás. A fiatal ember gyorsan, értelmetlenül olvasott. Azt, a miről beszélt, én már részben tudtam. Egyik legutóbbi műve volt épen annak a híres írónak, a kinek levelét én az imént olvastam. A mű egyes részleteit másolatokban adták kézről-kézre s Doronyin a másolatok egyikét oda hozta nekem.

Én figyelem nélkül kallgattam a felolvasásra, mert mindennél jobban érdekelt az N. személyisége, akiről fantasztikus hírek keringnek. Azt beszéltek, hogy egy általánosan ismert, előkelő család ivadéka; kezdetben gárdatiszt volt s igen fényűző életet élt, de azután megismérvén T.-val és az ő követőinek körével, e kör egyik leglelkesebb, legmunkásabb tagja lett.

A felolvasó szünetet tartott. Akkor N. bement a szomszéd szobába s onnan egy tálcával tért vissza, amelyen teával telt poharak és fehér kenyérdarabok voltak. A házigazda, (mert kisült, hogy a lakás, sőt az egész ház az N.-é volt) maga vitte oda a teát minden vendégnek s szíves mosolylyal kérte őket, hogy fogadják el a teát és kenyeret. Ez nekem nagyon megtetszett. Egészen szabadon s olyan jól éreztem én itt magamat, mint a hozzám legközelebb álló rokonok közt. A társaság szótlanul végezte a teázást, csak néhol, a szögletekben volt hallható tartózkodó suttogás: dicsérte a T. művét, bámulták lángeszét, erős logikáját.

A fölolvadás tíz órakor ért véget; a fiatal ember az utolsó lapnál bezárta a füzetet s átadta a házigazdának. Egy pillanatra csend állott be, de olyan, mintha mindegyik szólni akart volna, de mintha nem tudná magát elhatározni, vagy nem tudná mivel kezdeni. Akkor a házigazda, hogy véget vessen a kellemetlen helyzetnek, a szomszédjához, egy fiatal emberhez fordult s halk hangon kérdezte:

— Nos? mit szól ön ehhez a műhöz?
— Remek! — kiáltott az fel — egész teljességében, egész erejében megnyilatkozik benne a T. filozófiai elméje.

— Ugy-e bár? — szólt örvendő mosolylyal a házigazda, (nekem roppantul tetszett ez a kedves mosolygás), — pedig alapjában véve mindaz nagyon egyszerű dolog, amire ő minket tanít, mint a Kolumbusz tojása.

— Az már igaz! — szólt közbe a baloldali szomszéd — vagyis mindaz, amit mond, kézzelfogható egyszerűség s mindnyájunk szívvel-lélekkel egyetért vele, de mi módon lehessen ezeket a tanokat követni?

— Mi módon? — bámult el a házigazda; — azt tenni amit kell, s nem tenni azt, ami nem kell.

— Azt hiszi ön, hogy ez oly könnyű? Hogy könnyű összeegyeztetni a magunk felfogását a másokéval?

— Eleinte, természetesen kissé nehezen fog menni, hanem később... kezdte a házigazda.

— Később pedig még nehezebben.

— Hogy-hogy?

— Nagyon egyszerű! Kezdetben csak úgy fognak rám nézni, mint valami különcre, aki személyes jólétemet feláldozom a közjóért, később pedig már üldözni fognak érte.

— Ugyan az ég áldja meg, miért üldöznek? Hát bünt követ el ön azzal, ha igazságosan fog élni és cselekedni?

— Ezért az egyszerű igazságos életért fognak üldözni. Higgye el kérem: az emberiség annyira megromlott, izlésében és szükségleteiben annyira elfajult, hogy mindenkiben, a ki magát önzéstelenül feláldozza másokért, mindjárt vagy képmutatót gyanít, vagy olyan fonák embert, akit a mérhetetlen gőg vezérel. A hajdankorban a profétákat megkövezték.

— Ej, be nagy pesszimista ön — jegyezte meg résztvevő felsóhajtással a házigazda.

— Csak olyan, mint mindannyian vagyunk, akik már átélünk bizonyos kort és egyet-mást tapasztaltunk az életben.

— Kérem — szólt közbe egyik jelenlevő — így nem lehet beszélni. Ha ön az ön személyében csak csalódásokat tapasztalt az életben, azért még nincs joga mindenkiről így beszélni s a pesszimizmust hirdetni, kivált olyan helyen, ahol fiatal emberek is hallják...

— n csalódik, én semmit sem hirdetek, felelt amaz tüzzel, — csak azt mondom, amit tapasztaltam, amit gondolok és nem pretendálok magamnak profétaságot.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Lipóczy Ádám.

Előfizetések és Hirdetések

felvételnek lapunk kiadó-hivatalában,
VIII. Józsefkorut 65. szám
és fiókiadóhivatalunkban
V. ker., Marokkó-utca 4. sz.

Hogyan

lehet a tőzsdén
eredményes ügy-
leteket kötni?

Közelebbi felvilágosítást ad Jóbirt budapesti bank tőzsdéintézője, aki a már-téradó pénzügyi (fenn-
álló összeköttetési foly-
tás értékes információk-
kal rendelkezik, amelye-
ket érdeklődőknek anye-
reségből való csekély ré-
szértés ellenében rend-
szesen ellenében rend-
keztetés bocsát.
Mindem „Nagy siker”
jellege alatt a Fischer A.
D. hirdetői irodába, Ási-
árus-utca 7. szám alá
intézett kérdésközlőre
postafordulattal vála-
szolok. (418)

Gyermekbetegségeknek segély

Cooper Cooper & Co. Ltd. London
legnagyobb eredeti

Ceylon téáját

árusítja az
Angol Gyarmat Társaság
Budapest, V., Perexkás 4.
(Füredi-utca és Mészeg-utca között.)
Árjegyzékkel kívánunk szolgálni. Vidékre meg-
rendelési díj kgr. és nagyobb mennyiségben dar-
mennyre szállítást. 372

Gyermekbetegségeknek segély

SZINHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. február 3-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Eri bérlet 27. Havi bérlet 3.
Folt a mely tisztít.

Dráma 4 felvonásban. Írta: Eche-garay József. A spanyol eredetűből fordította: Pálthy Károlyi.

Személyek:

Matilde P. Márkus
Enriqueta Maróthy
Donna Halvey
Dolores Keszai I.
Fernando Minályfi
Don Justo Becsényi
Don Lorenzo Császár
Julio Ivánfi
Szoiga Narcisz

Kezdeté 7 óraker.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Eri bérlet 20. Havi bérlet 2.
Bohéme.

Opera 4 felvonásban. Szövegét (Murger nyomán) írta és zenéjét szerzőtte Leoncavallo Ruggiero. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Marcel Larizza
Rudolf Beck
Schauard Takács
Colline Várad
Barbenuche Kornai
A kis gróf Mihályi
Célestín Dalnoki
Musette Abonyinó
Mimi Kaczér M.
Eufémia Valent V.
Kulalia néni de Ponty B.

Kezdeté 7 óraker.

NÉPSZINHÁZ.

Lili.

Énekes színmű 3 felvonásban. Írta Hannequin és Millaud. Fordították Evva Lajos és Fái J. Béla. Zenéjét szerzőtte Hervé.

Személyek:

Antonin Plinhard Szirmai
Grange Batelière Lubinszky
Sainte Hypothese Kassai
Bompau professzor Horváth
René Raskó
Bouzincourt Szabó A.
Bouzincourt Siposné
Amelie
Antonine Rury K.
Victorine Gazsi M.
Mme Vieubois Vásváriné
Mme Grandsec S. Harmath
Mme Anderson Vidorné
Jerome Várnai

Kezdeté 7 óraker.

VARSZINHÁZ.

A nagyon szép asszony.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Labiche és Dum. Fordította: Huszár I.

Személyek:

Montiscar Vizvári
Chamirelan Ljházi
Clerey Náday
Goberville Gyenes
Montiscar Ernestsz Daxó
Blandar Octar Horváth
Moulinot Gabányi
Muzemi ör Latábar
Grandin Hector Faludi
Justiz, Inas Nurezisz
Jeanné Csillag T.
Gobervilléné Palotai
Hernance Keczer I.

Kezdeté 7 óraker.

VIGSZINHÁZ.

590. szám. 590. szám.
A nőszabó

Boház 3 felvonásban. Írta Feydeau G. Ford. Komor Gy.

Személyek:

Moulineaux Göth
Yvonne Kalmár
Aigrevilléné Hunyadi
Aubin Gál
Susanne Belli
Cassinet Balassa
Róza Varsányi
Pompenotte Peci
D'Herblayné Berzsei
Etienne Székémi

Kezdeté fél 3 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ.

Harmadszor.

Dupla feleség.

Eredeti énekes boház 3 felv. Írta és zenéjét szerzőtte ifj. Bokor József.

Személyek:

Zajzony Elemér Fűredi
Dr. Szerem Jenő Balla
Hajnalka, felesége Vlád Gizella
Mord Aristid Szilágyi V.
Alfréd, tenorista Iványi
Piroska, felesége Vlád G.
Büszke Mátrai
Balogh Boross
Kamilla Szilassy
Ludmilla Hében A.
Pannola Szegedi
Nepomuk Sziklay

Kezdeté 7 óraker.

„OLYMPIA“ MAGYAR MULATO

Igazgató: BORSODI VILMOS.

Nagy januári műsor!
Legújabb! Lorenzo Lordesso rémek pantomimikus-csoport. Rachaeli gyorsrajzoló-művész. The Windthon zeneboház és a közkedvelt Harri és Fridl bűvész imitátorok. — Fellépnek továbbá az összes művészek. Szencsáczió! A biozivilisták. Kaczagató boház dalkokkal. Éjjel 12 óratól reggel 5 óráig táncmulatság Rácz Gyula zenekara közreműködésével.

Tisztelettel az igazgatóság.

Zarándok-ut Rómába

igen kedvező feltételekkel.

Felvilágosítást nyújt és előjegyzéseket elfogad
Dr. Russel József Jenő

Magyar utazási iroda (345)

Budapest, VII., Erzsébet-körút 52. sz.

Nagykeleti utazás

Egyiptom és Palesztinába.

Indulás: 1898. febr. 15. Visszaérkezés: 1898. márcz. 10.
Utirány: Budapest—Trieszt—Brindisi—Alexandria—Jaffa—Jeruzsalem—Fethlehem—Holtenger—Jordánföld—Jericho—Portsaid—Suazi—caeterna—Ismacilla—Cairo—Helwan—Piramisok sít. sít.

Részvételi ár 385 frt., mely összegben az összes vasuti, hajó, szállodal, ellátási és kirándulási költségek beemfoglaltatnak.

Jelentkezések lehetőleg azonnal kéretnek.

Bővebb felvilágosítással és prospektussal szolgál, az utazást rendező **Gyógyfürdők, üdülőhelyek és utazási központi iroda** Budapest, IV., Mária Valéria-utca 5.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. Kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház	Kisfaludy Színház
Péntek	Marcelle	—	—	A nőszabó	A talmi hercegnő	A gésák	—
Szombat	Marcelle	Böcs Nánán	She	A nőszabó	A talmi hercegnő	A kikapós patikárius	—
Vasárnap d. u.	A pártütők	—	—	Champfbaudet állomás	Szökött katona	Menyecske kisasszony	—
Este	Marcelle	—	She	A nőszabó	A talmi hercegnő	Dupla feleség	—

Confettit
táncmulatság és estélyekre

szállít saját rízkóra

POLITZER M. MÓR

V.I., Dob-utca 53. sz. — Csak lényeg elhasznált árúért utólag kell fizetni.

Első biztosító intézet
katonai szolgálat esetére.

6 os. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt.
Biztosítási tőke: 27 millió korona.

Fiu gyermekek legelőnyösebb ellátása
katonai szolgálat költségének fedezése — illetve a nagykorúság idejére. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk az Igazgatóság.

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.

Heckenast Gusztáv
zongora termei.

Budapest, IV., Kigyo-utca 7. sz.

Legnagyobb választék.

Elsőrendű gyártmányok

Arjegyzékek ingyen.

Ha beteg a nő

sok esetben a rendellenes vérzés egyedül okozója. Biztos sikerű gyógyszer ellene a „HYDRASTIS LÁDÁCSOK“ ára 1 adag 2 ftl 50 kr., fél dag 1 ftl 50kr.
Vértisztítóhatását bizonyítja a egyéb bajoknál páratlan hatásu a „Szereklivenci“ ára 1 üveg 3 frt, fél üveg 1 frt 30 kr. Epilepszia (rosszbetegség) idegesség, ideges szív- és főfájásoknál tesztívül hatásu használhatuk a „Liquor contra epilepsia“. Számos elismerő levél. 1 üveg 3 frt, fél üveg 1 frt 60 kr. — Egyedüli készítője: (887)
Váradi-féle gyógyszer-tár Szolyvahársfalva.

Dr. Schöffler-féle

köszvényeszesz

(Antirheumatikon)

az 1895. évi párizsi egészségügyi kiállításon az aranyéremmel és érdemkereszttel vörös szalaggal kitüntetve,

melyet elismerésükkel tüntettek ki; nagyméltóságú Bende Imre nyitrai m. püspök ur, nagym. özv. belnsi Baross Gáborné urnó és még számos előkelő személytől használt s elismeréssel kitüntetett, ugy több tekintélyes orvos által betegiken kipróbált és melegen ajánlott csalhatatlan s egyedüli gyógyszer fejförés (migrain) csusz, oldalszurás, influenza és köszvény ellen.

Ezen gyógyszer a főraktár Budapest, Török József gyógyszer-tára által kapható és azonkívül minden gyógyszer-tárban.

Ára üvegenként 1 frt, vidéken 1 forint 20 kr.

Páratlan sikerű gyógyhatással folytán legmolegobben ajánlható.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Teréz-körút 44. l. em.

Az ideg- s nemi betegségek elnevezése alatt rejülő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, makacs borbajok ifjúkori könnyelműség folytán fellépett bármily nagyfoku gyengeségi állapotoknál új gyógy módom az összes gyógy-módokat hasonlíthatatlanul s messze felülmúlja, a mennyiben gyógyszerektől menten néhány nap alatt gyökeres, állandó s teljes gyógyulást biztosít.
Intézelem a modern higya és orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve. Tapasztalt, biztos és gyors eredmények folytán honorarium teljes gyógyulás után azethető. Külön várótermek. Külön be- s kimenet. Rendelés naponta d. e. 9-1-ig, d. u. 2-8-ig. Levelekre díjmentesen válaszolatlak.

A MAUTHNER-FÉLE
hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

medve - védjeggyel

valamennyi nagyobb vidéki

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapest Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jóállást egészen friss és valódi magvakért, amely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve vannak, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15-20 cm.
Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussatzeit: August und September.
Pflanzweite: 15-20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.